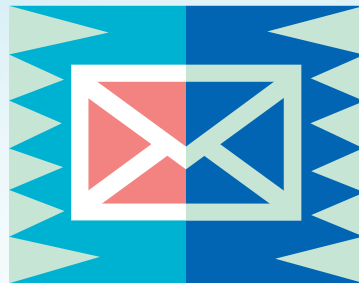

Огляд Нового Заповіту

Заохочення та застереження

Вивчення 1 Петра,
2 Тимофія та 2 Петра

*Тому то й ми дякуємо Богові безперестанку, що,
приймавши почуте від нас Слово Боже, прийняли
ви не як слово людське, але як правдиво то є
Слово Боже, що й діє в вас, віруючих.*

1 Солунян 2:13

9

ПЛВЦ

Зміст

Заохочення та застереження.....	3
I. Вступ	4
II. Святе життя.....	5
III. Бережи віру; проповідуй Слово	11
IV. Застереження щодо безбожних «християн».....	17
V. Підсумок	22
Додаток 1. Поглянемо на Перше Послання Петра.....	33
Додаток 2. Поглянемо на Друге Послання до Тимофія	40
Додаток 3. Поглянемо на Друге Послання Петра	46

Заохочення та застереження

1 Петра, 2 Тимофія та 2 Петра

ПЛАН УРОКУ

- I. Вступ
- II. Святе життя
 - A. Дослідження 1 Петра
 - Б. Установлення історичної перспективи
 - 1. Авторство та читачі
 - 2. Дата
 - В. Вивчення вмісту
 - 1. Тема
 - 2. Ключовий вірш
 - 3. Теми та наука
 - 4. 1 Петра: Ісус Христос — дорогоцінний наріжний камінь нашої віри
 - Г. Прикінцеві думки
- III. Бережи віру; проповідуй Слово
 - A. Дослідження 2 Тимофія
 - Б. Установлення історичної перспективи
 - 1. Авторство та читачі
 - 2. Дата
 - 3. Загальне тло
 - В. Вивчення вмісту
 - 1. Тема
 - 2. Ключовий вірш
 - 3. Теми та наука
 - 4. 2 Тимофія: Ісус Христос — наш Приклад
- IV. Застереження щодо безбожних «християн»
 - A. Дослідження 2 Петра
 - Б. Установлення історичної перспективи
 - 1. Авторство та читачі
 - 2. Дата

В. Вивчення вмісту

1. Тема
2. Ключовий вірш
3. Теми та наука
4. 2 Петра: Ісус Христос — наша сила

V. Висновок

Самоперевірка

Додаток 1. Поглянемо на Перше Послання Петра

Додаток 2. Поглянемо на Друге Послання до Тимофія

Додаток 3. Поглянемо на Друге Послання Петра

Цілі уроку

До кінця цього уроку ви повинні:

1. Знати автора, адресатів, основний план, тему, ключовий вірш та головні повчання у 1 та 2 Петра та 2 Тимофія.
2. Скласти список практичних настанов для християнського життя, які подаються в цих книгах.
3. Почати здійснювати зміни у своєму житті на основі цих практичних вказівок.
4. У проповіді чи інших формах навчання заохочувати інших людей у вашій громаді до побожних змін у житті.

Завдання до уроку

1. Виконайте всі завдання уроку.
2. Прочитайте 1 та 2 Петра і 2 Тимофія під час роботи над уроком.
3. Прочитайте матеріали з книги доктора Мірс «Погляд на Новий Заповіт» у трьох додатках.

Пояснення слів

Відступництво — відхід або відмова від своєї віри або принципів.

I. Вступ

У цьому уроці розглядаються три послання, написані двома авторами. З Павлом ви вже доволі добре познайомилися, але зараз ми будемо досліджувати й те, що залишив нам апостол Петро. Коли ви почнете працювати над уроком, розташування матеріалу в уроці може вам здатися дещо нелогічним, оскільки 2 Тимофія буде розглядатися між 1 Петра та 2 Петра. Утім, якщо ви пам'ятаєте, ми розглядаємо послання у хронологічному порядку. А тому — до справи!

Цей урок складається з питань, вправ і завдань, спрямованих на те, щоб ви змогли заглибитися у ці книги, досягнути ширший контекст, у якому вони були написані, та знаходити можливості для взаємодії з Божим Словом. У підручнику подано відповіді, якими ви можете скористатися, якщо не знатимете, як відповісти. Крім того, в уроці передбачена самоперевірка, за допомогою якої ви зможете оцінити засвоєння матеріалу.

Для роботи вам знадобиться примірник Біблії або Нового Заповіту. Вам потрібно буде робити чимало відміток у біблійному тексті, тому для роботи візьміть такий примірник, у

якому ви зможете робити позначки без вагань. Під час читання у вас завжди має бути наготові ручка, щоб ви могли відразу відмітити те, що здається вам особливо важливим. Крім того, вам потрібен буде зошит для виконання письмових завдань. Крім того, разом з уроком передбачено використання додаткового матеріалу «Географія та хронологія Нового Заповіту», який знадобиться вам під час виконання кількох вправ. Якщо ви його не отримали, зверніться до керівника групи.

Працювати над матеріалом можна самостійно, але набагато корисніше було б зібратися групою та обговорювати те, що ви відкрили для себе нового. Ми маємо допомагати один одному, підтримуючи, надихаючи та ділячись своїми переживаннями. Так усі ми зможемо краще зрозуміти написане та отримати більшу радість. Крім того, у групі є можливість для підзвітності. Нерідко ми маємо добрі наміри, але... У нашому житті повно різних справ, через які буває так легко відсунути навчання вбік, а потім і зовсім «закопати» його щоденними турботами. Нам треба підштовхувати один одного! Розуміння того, що на вас чекає зустріч з групою, часто стає додатковим поштовхом до вивчення та дослідження. А ще кожна мить, проведена над Божим Словом, сприятиме зростанню правди у вашому житті.

II. Святе життя

А. Дослідження 1 Петра

Зараз ми переходимо до нового автора. Звертайте увагу на всі відмінності в тому, як викладається матеріал та про що йдеться.

Вправа 1

Прочитайте 1 Петра, роблячи в ньому помітки. Постарайтеся прочитати все послання один раз без зупинок і перерв. Читаючи 1 Петра, робіть у себе в Біблії такі кольорові відмітки:

червоним позначайте згадки про страждання;
фіолетовим — про любов;
жовтим — слова «святий» у всіх формах.

Тепер, коли ви маєте уявлення про деякі ключові слова в цьому посланні, перегляньте наведений нижче план і зверніть увагу на те, що книга наголошує на необхідності святого життя, хоча в ній неодноразово згадуються страждання. Важливо також розуміти, що деякі поняття неможливо позначити лише одним словом. Попри те, що в посланні часто вживаються слова, споріднені зі словом «страждати», загалом цей лист присвячений святому життю, яке не залежить від того, чи страждає людина, і яке, безумовно, буде зміцнювати її тоді, коли їй доведеться страждати за Христа.

ПЛАН 1 ПЕТРА		
	Вітання	1:1-2
I.	Святе життя, як у слухняних дітей	1:3-2:10
II.	Святе життя у стосунках	2:11-3:12
III.	Святе життя у стражданнях	3:13-4:19
IV.	Святе життя в Церкві	5:1-11
	Підсумок	5:12-14

Б. Установлення історичної перспективи

1. Авторство та читачі

Питання 1. У якому вірші ми бачимо, хто був автором цього послання? Як він називає себе?

Пожива для роздумів

Серед сучасних учених, які досліджують біблійні тексти, є чимало тих, хто ставить під сумнів авторство кожної книги у Біблії. Проте всі книги Нового Заповіту приймалися Церквою впродовж усієї її історії. Коли вам трапляться аргументи, в яких авторство книг ставиться під сумнів, про це важливо пам'ятати.

Питання 2. Як він називає себе в 1 Петра 5:1?

Питання 3. Що ви можете згадати про Петра в той час, коли Христос жив на землі?

Ви можете згадати про нього чимало фактів, але ми зосередимо увагу на тому, яким було його життя, коли Христос повернувся на небо. Ви пам'ятаєте, як він у горниці разом з іншими учнями чекав обіцяного Святого Духа і яка переміна відбулася з ним після того. Він став скелею, якою назвав його Христос (Івана 1:42). Він говорив так, що за його словами було видно владу (див. Дії 4:13). Складається враження, що він проводив багато часу з апостолом Іваном у перші дні Церкви в Єрусалимі. Ми знаємо ще й те, що він здійснив щонайменше дві місіонерські подорожі.

Питання 4. Куди він ходив під час своєї першої подорожі (Дії 8:14–25)?

Питання 5. Перегляньте Дії 9:31–32, 38–39, 10:23–38, запишіть усі наведені в тексті географічні назви, а потім знайдіть їх на мапі 2 у додатковому матеріалі. Куди ще подорожував Петро, наскільки нам відомо?

Питання 6. До кого було адресоване 1 Петра?

Якщо ви подивитеся на мапи в додатковому матеріалі, то побачите, що всі ці місця розташовані на території сучасної Туреччини.

Ми не знаємо всіх місць, в яких побував Петро, але він, схоже, був добре знайомий з тими людьми, до яких пише свого листа. У 1 Коринтян 9:5 маємо цікаву згадку про те, що його дружина подорожувала разом з ним.

Кожен лист пишеться для певної аудиторії з певними потребами. Прочитайте 1 Петра 3:14, 16; 4:12, 19; 5:9–10.

Питання 7. Опишіть, що, за цими віршами, переживали люди, до яких було написано це послання.

2. Дата

У 1 Петра 1:6 сказано про час випробовувань. На основі цих слів деякі дослідники Біблії вважають, що послання було написане близько 64 р. н. е., коли Нерон почав переслідувати християн. Якщо це так, то Петро написав цього листа за кілька років до своєї смерті, яка, як вважається, сталася за царювання Нерона, тобто він писав у свої останні роки.

Вправа 2

Зазначте дату написання 1 Петра. Перейдіть до додаткового матеріалу та зазначте дату написання 1 Петра у відповідному місці в хронологічному розділі.

В. Вивчення вмісту

1. Тема

У п'яти розділах 1 Петра піднято декілька різних тем. Під час роботи над вправою 1 ви побачили, що у посланні часто згадується страждання, і нерідко саме страждання вказують основною темою цієї книги. Але важливішим питанням є те, як християнин має жити весь час, зокрема і серед страждань.

Живіть свято і будьте святі у своєму християнському житті, виявляючи любов у всіх своїх стосунках.

Іноді у нас складається враження, що «святі» — це люди, для яких головним є строгість і заборони, тобто, по суті, законництво. Але для нас мірилом святості є Сам Бог, і Він, очистивши нас, бажає, щоб ми жили чистим життям, уподібнюючись до Нього, а не до навколишнього світу. Ознакою ж і секретом такої святості є любов. Перегляньте ті вірші, де ви відмітили слово «любов».

2. Ключовий вірш

Ключовий вірш — це 1 Петра 1:15.

Питання 8. Запишіть цей вірш нижче.

Завжди корисно дивитися на контекст вірша. Ви побачите, що у вірші 14 міститься заклик залишити старе життя, а у вірші 16 Петро знову повторює заповідь, дану самим Богом, —

бути святими, бо Бог святий. Ці слова взяті з Книги Левит 11:44–45; 19:2; 20:7. Отже, ми повинні *бути* святі та *поводитися* свято. Цілком очевидно, що те, ким ми є, виявлятиметься у наших вчинках, хоча іноді ми про це забуваємо.

3. Теми та наука

Страждання

Увесь цей лист є заохоченням до витривалості під час переслідувань та випробовувань. Розгляньмо, чого навчає це послання стосовно цієї теми.

(1) *Богові до вподоби, коли ми страждаємо за добрі вчинки, а не за зло.*

Тут міститься нагадування, що страждати можна за свої хибні вчинки, але є страждання за правду. У 1 Петра 2:20 сказано, що Богові вгодне, коли ми терпляче переносимо страждання за **добрі** вчинки. Ці слова сказані у безпосередньому зв'язку з прикладом раба, скараного за добре.

(2) *Христос є нашим прикладом у стражданнях.*

У 1 Петра 2:21–23 нам знову нагадується, що найвищим прикладом для нас є Христос, який страждав абсолютно несправедливо, не промовивши й слова, бо Він покладався на Праведного Суддю. Ми маємо вищу судову інстанцію для подання апеляцій!

(3) *Ми можемо свідчити під час страждань.*

Страждання за правду може стати для нас нагодою розповісти іншим про надію, яку ми маємо в Христі Ісусі (1 Петра 3:15). Переважно люди не прислухаються до тих, кому живеться легко. Але коли в чиємусь житті вони бачать несправедливість або страждання, до такої людини вони готові прислухатися. Ті, що страждають, можуть вплинути на інших.

Стосунки

Петро зачіпає кілька різновидів стосунків, у яких ми маємо виявляти святість життя. Так наша «теорія» може перейти у «практику».

Питання 9. Заповніть пропущені місця у поданій таблиці відповідно до посилань на біблійні тексти.

Вірші	Адресати	Стосунки	Проблема	Святе життя
1 Петра 2:11–12	Християни	Християни — люди у світі	Обмовляння	Добрі діла
1 Петра 2:13–17	Громадяни	Громадяни — влада	Нехристиянська влада	Дотримання законів Шанування влади
1 Петра 2:18–25			Суворий начальник	
1 Петра 3:1–6		Шлюб	Чоловіки-нехристияни	
1 Петра 3:7			Чоловіки	

1 Петра 3:8–12	Усі християни			
1 Петра 5:1–4		Пастир — стадо		
1 Петра 5:5(а)	Молоді		Відкидання влади	
1 Петра 5:5(б)	Усі ви		Гордість (логічний висновок)	

4. 1 Петра: Ісус Христос — дорогоцінний наріжний камінь нашої віри

Відведіть зараз час для того, щоб прочитати главу 21 книги «Погляд на Новий Заповіт» у додатку 1. Під час читання дайте відповідь на запитання та виконайте вправи, що подаються далі.

Привілеї християнина

Вправа 3

Позначте вірші у себе в Біблії. Виберіть собі два кольори. Одним кольором позначте у Біблії ті вірші, про які згадує Мірс, коли говорить про сім дорогоцінностей. Іншим кольором виділіть усі згадані доктором Мірс вірші, де сказано про те, що ми отримали на додачу до Ісуса. Спробуйте знайти ще й інші вірші, які можна було б віднести до першої або другої групи, і позначте їх у себе в Біблії.

Питання 10. Як ми можемо відкласти всяку злобу?

Доктор Мірс зауважує, що «іноді навіть щось добре заважає нам отримати те найкраще, яке Бог має для нас»¹. А ще є вислів, що краще є ворогом найліпшого.

Пожива для роздумів

Згадайте минулий тиждень. Скільки разів щось добре завадило вам вибрати те найкраще, що Бог для вас має? Невже?! Нічого не можете згадати? А час тихого спілкування з Богом? Скільки разів цей час переривався чийось проханням про допомогу? Чи не завадили ваші щоденні справи розвиткові молитовного життя протягом цього тижня? Можливо, ви були надміру зайняті чиненням «добра» для Бога? Ми всі у цьому винні! Диявол любить відволікати нас від найкращого, що є у Бога для нас, пропонуючи нам щось «добре». Ще раз поверніться думками до минулого тижня. Докладно проаналізуйте його. Пригадайте рішення, які ви приймали. Зважте, де ви давали перевагу «доброму» над Божим найліпшим?

¹ Mears, H. *A Look at the New Testament* — Glendale, California: G/L Publications, 1966. — P. 224.

Питання 11. Що ви можете зробити для того, щоб точно бути добрим свідком?

Питання 12. Чим саме християни подібні до священиків?

Обов'язки християнина

Питання 13. Що буде спрямовувати подорожній на дотримання того задуму, який Ісус Христос має для його життя? Назвіть три пункти.

Питання 14. У чому полягає секрет ходіння «в оновленні життя»?

Питання 15. Що є однією з найбільших перешкод для молитви (1 Петра 3:7)?

Питання 16. Який найкращий спосіб для збереження щастя та процвітання у житті (1 Петра 3:10–12)?

Пожива для роздумів

Мірс пише: «Християнське життя має привертати до себе увагу своєю різною відмінністю від того життя, яким керує світ». Як ви плануєте здійснювати це у своєму житті? Як ви вважаєте, чи достатньо для того, щоб світ зацікавився, чому ви не такі, як навколишні, лише вдягатися «по-християнськи», ходити до церкви, а не в бари, утримуватися від статевого стосунку поза шлюбом тощо? Чи, можливо, потрібно щось ще? Яке ставлення ви помічаєте у своєму серці? Чи трапляються у вас вибухи гніву в сім'ї, чи з'являються похитливі думки, пов'язані не з дружиною або чоловіком, а кимось іншим, чи вираз невдоволення постійно тримається у вас на обличчі? Не все це видно зовні, але невіруючі часто якось усе це відчувають. Завдяки чому саме відмінність між вашим життям та життям, яким живуть у світі, буде найпомітнішою? Подумайте про п'ять моментів, які ви можете почати втілювати вже відсьогодні.

Випробування християнина

Питання 17. Хто є ворогом християнина? Як він зображений у 1 Петра?

Ми мусимо пам'ятати, що наш захист — це опиратися ворогові та твердо стояти у вірі.

Г. Прикінцеві думки

Петро закінчує основну частину свого листа у вірші 10 такими словами підбадьорення: «А Бог усякої благодаті, що покликав вас до вічної слави Своєї в Христі, нехай Сам удосконалисть вас, хто трохи потерпів, хай упевнить, зміцнить, уґрунтує».

У ім'я Бога усякої благодаті — Бога всякої милості та всякого співчуття, Бога, який є невичерпним Джерелом любові та милосердя до всього Свого розумного спадку.

Що покликав нас — через проповідь Євангелії.

До вічної слави Своєї — до безмежного блаженства в небі.

У Христі Ісусі — заслугами Його страстей і смерті, впливом Його Святого Духа, установами Його Євангелії та величчю Його власного прикладу.

«...Хто трохи потерпів» — ολιγον παθοντας: перетерпівши небагато; тобто, поки ви переносите ці гоніння, Бог влаштує все так, щоб воно допомагало вам на добре.

«...нехай Сам удосконалисть... хай упевнить, зміцнить, уґрунтує» — катарτισει, στήριξει, σθενωσει, θεμελιωσει: усі ці слова стоять в майбутньому часі в найавторитетніших рукописах.

«...Нехай Сам удосконалисть» — катарτισει: повністю з'єднає вас, немов колоди, з яких складають будинок.

«...Хай упевнить» — στήριξει: Зробить вас твердими у всьому; міцно поєднає вас одне з одним, щоб ви могли взаємно підтримувати одне одного, щоб ціла будівля була єдиною в Господі.

«...Зміцнить» — σθενωσει: зв'яже та скріпить кожну деталь, щоб усунути небезпеку викривлення, розколу або падіння.

«...Уґрунтує» — θεμελιωσει: Зробить так, щоб усе рівномірно та надійно стояло на найкращій непохитній основі, щоб ви могли зростати в святий храм у Господі, іншими словами, щоб ви могли бути досконалими у Христовому розумі; мали підтримку в усіх ваших випробуваннях і труднощах; мали сили для протистояння всім ворогам та перемоги над ними; і після всього перебували в правді благодаті. Усі ці слова взяті з архітектурної справи. Тут апостол має перед очима той чудовий образ, який він показав у 1 Петра 2:5.²

І цим образом Христа як наріжного каменя і нас як живих каменів, з яких Він будує Свою Церкву, ми можемо закінчити розгляд 1 Петра.

III. Бережи віру; проповідуй Слово

А. Дослідження 2 Тимофія

Знайдіть собі тихе місце, де вас ніхто не відволікатиме впродовж щонайменше 20 хвилин. Сядьте, кілька хвилин помоліться, а потім прочитайте вголос 2 Тимофія від початку до кінця. Під час читання розмірковують про те, який вплив ці слова мали на Тимофія. Павло залишився на самоті, в ув'язненні, залишений багатьма, без надії на те, що він довго проживе ще на цій землі. Тимофій багато років був при цьому великому чоловіку, разом з ним подорожував, спостерігав за його служінням та вчився від нього. Настали важкі часи, коли

² Взято з коментарів Адама Кларка.

у церкву стали проникати хибні вчення, християн почали гнати ті, хто ненавидить правду. Що ж Тимофій буде робити без цього великого Божого мужа? Що він МУСИТЬ робити?

Вправа 4

Спостереження. Читаючи 2 Тимофія, робіть у себе в Біблії такі кольорові відмітки:

фіолетовим відмічайте думки про віру;

червоним — згадки про страждання;

зеленим — згадки про Слово, Євангелію або благовістя.

Після читання запишіть у зошит відповідь, якою є атмосфера або тон цього послання. Також укажіть, що найбільше привернуло вашу увагу під час читання.

Тепер, ознайомившись з текстом, перегляньте наведений нижче план. У цьому курсі подаються прості плани до книг Нового Заповіту, щоб вам легше було запам'ятати основні блоки та теми в кожній книзі. Коли після закінчення курсу ви продовжите вивчати Біблію, ви побачите, що корисно складати власний план тієї книги, яку ви досліджуєте.

План 2 Тимофія		
	Вітання	1:1–2
I.	Заохочення	1:3 – 2:25
	А. До вірності	(1:3–18)
	Б. До терпеливого перенесення та до мужності	(2:1–14)
	В. До старанності та чистоти	(2:15–25)
II.	Відступництво в останні дні	3:1–13
III.	Вивчай та проповідуй Слово	3:14 – 4:5
	Особисте закінчення	4:6–22

Б. Установлення історичної перспективи

1. Авторство та читачі

Питання 18. Як Павло називає себе на початку цього листа?

Питання 19. Як він називає Тимофія?

Здається дуже ймовірним, що Павло, адресуючи листа особисто Тимофієві, очікував, що він буде зачитаний цілком або частково перед усією церквою, щоб нагадати громаді про наданий Тимофію авторитет та дати членам церкви науку побожного життя.

2. Дата

Є всі підстави вважати, що 2 Тимофія було написане Павлом під час другого ув'язнення в Римі, незадовго до того, як він був страчений Нероном у 67 р. н. е. У попередньому уроці ми довідалися, що 1 Тимофія та Послання до Тита були написані, ймовірно, у 62 р. н. е., з чого випливає, що 2 Тимофія не могло бути написане раніше цього часу. Павло пише, що він перебуває у в'язниці, з чого більшість авторитетних дослідників доходять думки, що це послання було написане незадовго до його смерті.

Питання 20. З яких віршів 2 Тимофія стає очевидно, що Павло був в'язнем і що він

знав про свою близьку смерть?

Виходячи з усієї наведеної вище інформації, приблизною датою написання 2 Тимофія можна вважати 66 або 67 р. н. е.

3. Загальне тло

З уроку, в якому розглядалося 1 Тимофія (урок 8) ми знаємо, що Тимофій перебував у Ефесі та опікувався тамтешньою церквою. Ми вже досліджували загальну історичну інформацію, пов'язану з церквою в Ефесі, коли працювали над попередніми уроками, а тому в цьому блоці ми приділимо більше уваги стосункам Павла й Тимофія. 2 Тимофія — це лист, що має дуже особистий характер, а тому варто було б більше довідатися про глибокі стосунки, що лягли в основу цього листа, який став останнім посланням з усіх, написаних Павлом.

Питання 21. Які відомості про Тимофія ми дізнаємося з кількох перших віршів у Діях 16?

Тимофій згадується щонайменше раз у кожному розділі в Діях 16–20. У цих розділах описується більша частина другої та третьої місіонерської подорожі Павла. У них охоплено період у шість або сім років.

Питання 22. Перегляньте в Біблії кожен із наведених нижче віршів та резюмуйте його своїми словами, зосереджуючи основну увагу на ролі Тимофія. Деякі з цих віршів, щоб точно їх переказати, потрібно прочитати в контексті.

Дії 17:14 _____

Дії 17:15 _____

Дії 18:5 _____

Дії 19:22 _____

Дії 20:4 _____

Павло також згадує Тимофія у кількох своїх посланнях.

Питання 23. Перегляньте кожен із зазначених нижче віршів та зверніть увагу на те, як Павло називає або описує Тимофія. Можна цитувати дослівно або резюмувати своїми словами.

Римлян 16:21 _____

1 Коринтян 4:17 _____

1 Коринтян 16:10 _____

2 Коринтян 1:1 _____

Филип'ян 1:1 _____

Филип'ян 2:22 _____

Аналогічних віршів є ще чимало, особливо в 1 Тимофія, де Павло називає Тимофія своїм щирим сином.

Питання 24. На основі розглянутих вище місць Писання опишіть стосунки, які склалися між Павлом і Тимофієм.

Пожива для роздумів

Тимофій виріс в етнічно змішаній сім'ї. Його мама була єврейкою, а тато — ні. Проте мати та бабуся виховали його побожною людиною. А що ви робите для того, щоб виховати своїх дітей чи внуків Христовими служителями?

Якщо ви знаєте, що вам потрібно попрацювати над цією сферою життя, то відведіть зараз кілька хвилин на молитву. Просіть у Бога дати вам хоча б одну-дві думки про те, що ви можете вже зараз утілювати в своєму житті, не відкладаючи на пізніше. Запишіть свої ідеї та постановіть собі, що ви будете виявляти благочестивий вплив на своїх домашніх.

Цілком можливо, що невіруючий чоловік або невіруюча дружина опиратиметься цьому, якщо у вашому подружжі не обидві сторони є християнами. Принесіть цю ситуацію до Господа та просіть кількох людей молитися про це. Духовне виховання та навчання можна здійснювати багатьма способами, якщо підійти до цього творчо. Навіть прості пісеньки або розповіді з Біблії можуть стати початком духовної присутності у вашому домі.

Питання 25. На **вашу** думку, чому Павло написав 2 Тимофія? Обґрунтуйте свою відповідь наведеними вище місцями Писання та тим, що ви прочитали у 2 Тимофія.

В. Вивчення вмісту

1. Тема

Павло закликає Тимофія бути мужнім та зберігати віру в Євангелію Ісуса Христа. Він також підбадьорює його залишатися завзятим у благовісті, вченні та проповіді. А тому центральну тему 2 Тимофія можна визначити так:

**Будь дуже сильний та відважний у вірі та служінні,
до якого Бог тебе покликав.**

Хоча Павло писав про це безпосередньо Тимофієві, ці слова однаково стосуються кожного християнина. Ви можете переглянути всю цю книгу та підкреслити ті вірші, які зараз зда-

ються вам особливо важливими та які, на вашу думку, зможуть допомогти вам у прагненні зростати у вірі та бути вірними у служінні.

Пожива для роздумів

Можливо, варто почати запам'ятовувати ключові слова з кожної книги Нового Заповіту. Спершу це може здатися занадто важким завданням, але від самого початку ви побачите, що вивчений напам'ять вірш — це прекрасне просте нагадування про те, якою є тема кожної книги. Крім того, завдяки вивченню цих віршів напам'ять і розмірковуванню над ними ви зможете аналізувати своє власне служіння та правильно навчати істини інших.

2. Ключовий вірш

У цьому короткому посланні є багато важливих віршів, які ви можете вивчити напам'ять і які стануть для вас великим підбадьоренням. Є в ньому також чимало віршів, які цілком можна взяти за тему цього послання. У 2 Тимофія 2:15 увага зосереджена на вірності, оскільки ми служимо не комусь іншому, а Богові, і Йому ми даватимемо звіт. Крім того, тут наголошено також постійне передавання правди далі.

Питання 26. Запишіть ключовий вірш у 2 Тимофія.

3. Теми та наука

2 Тимофія щільно наповнено доброю наукою та заохоченнями до збереження вірності Євангелії Ісуса Христа та до зміцнення у служінні. Це послання містить важливі думки про учнівство, про те, що таке вести за собою інших, а також настанови щодо життя в останні дні.

Учнівство

Цей лист апостола Павла до свого сина у вірі є справжнім прикладом виховання лідерів. Павло скеровує Тимофія в тому, як далі слід навчати інших. 2 Тимофія 2:2 — це вкрай важливий вірш, який лежить в основі служіння «Підготовка лідерів в церкві».

Питання 27. Запишіть цей вірш нижче.

Пожива для роздумів

Спробуйте проаналізувати свої навички учнівства. Як ви передаватимете далі те, чого навчилися самі? Чи ведете ви якусь групу? Чи вивчали ви інші курси? Що ви робите з тим, що вам було довірено? Чи можете ви робити більше, ніж робите зараз, або робити з більшою ефективністю?

Навіть сам цей курс викладається для того, щоб дати вам можливість навчати інших. Ціле життя церкви ґрунтується на тому, що вірні передаватимуть те, чого вони навчилися, далі.

Однак не всі супутники та учні Павла стали такими ж успішними служителями, як Тимофій. Димас, якого в Посланні до Колосян названо Павловим співпрацівником, кинув Павла (2 Тимофія 4:10).

Для нас усіх це добре нагадування про те, що ми однозначно маємо виявляти вірність в учнівстві, але цю працю довершує Сам Святий Дух.

Страждання

У цій книзі чільне місце відведено темі страждань — темі, яку незручно обговорювати у будь-яку епоху та в будь-якій культурі. Перегляньте всі ті місця у своїй Біблії, де ви помітили згадки про страждання у 2 Тимофія.

Питання 28. Тепер запишіть кожне посилання та декілька слів про те, що каже Павло.

Павло постійно страждав за Господа. Скрізь, куди б він не йшов, його переслідували. 2 Тимофія 3:12: *«Та й усі, хто хоче жити побожно у Христі Ісусі, будуть переслідувані»*. Християнин, який усім серцем шукає Бога, колись неодмінно зіткнеться з переслідуваннями. Але маємо також пам'ятати, що Павло радів зі своїх страждань, бо він зазнавав їх за Христа. А впливу, який він мав на світ, однозначно ніхто не зможе заперечити.

Відступництво

У розділі 3 ми знаходимо перелік рис, які характеризуватимуть людей останніми днями (2 Тимофія 3:2–5). Усі ми можемо підтвердити той факт, що ми бачимо таких людей навколо себе. Найтривожнішим є останнє описання з цього уривка: «вони мають вигляд благочестя». Це означає, що такі люди входитимуть до Церкви у тому чи іншому вигляді, претендуючи на те, що вони несуть «релігію».

Питання 29. До кожної зазначеної риси доберіть протилежну, тобто до кожного злого вияву запишіть побожну рису, яку можна йому протиставити.

- а) самолюбні _____
- б) грошлюбні _____
- в) зарозумілі _____
- г) горді _____
- д) богозневажники _____
- е) батькам неслухняні _____
- ж) невдячні _____
- и) непобожні _____
- к) нелюбовні _____
- л) запеклі _____
- м) осудливі _____
- н) нестримливі _____
- п) жорстокі _____

- р) ненависники добра _____
- с) зрадники _____
- т) нахабні _____
- у) бундючні _____
- ф) що більше люблять розкоші, аніж люблять Бога _____
- _____
- х) мають вигляд благочестя, але сили його відреклися _____
- _____

4. 2 Тимофія: Ісус Христос — наш Приклад

Прочитайте додаток 2 та дайте відповіді на питання, наведені нижче.

Перенось удома

Питання 30. У кого ви ввірували?

Перенось на ниві

Питання 31. Що є найкращим аргументом на користь Христа?

Перенось у боротьбі

Питання 32. Що збереже Церкву у наші дні?

Павлове прощальне слово

Питання 33. Перепишіть 2 Тимофія 4:7–8. Чи можете ви це ж саме сказати про себе?

Питання 34. Якби Ісус зараз провів з вами один день, то що приніс би вам час, проведений з Ним, — радість чи сором за себе?

IV. Застереження щодо безбожних «християн»

А. Дослідження 2 Петра

Повністю прочитайте зараз 2 Петра без зупинок і перерв. На це у вас має піти не більше, ніж 15–20 хвилин. Намагайтеся не вдивлятися в деталі книги, а зосередьтеся на ширшій картині. Спробуйте уявити, що це послання було написане особисто вам.

Вправа 5

Спостереження: 2 Петра. Читаючи 2 Петра, робіть у себе в Біблії такі кольорові відмітки:

жовтим кольором позначайте згадки про правду, праведність та неправду, неправедність;

коричневим — слово «пророк» з усіма похідними словами;

червоним — згадки про пізнання. Якщо бажаєте, можете також позначати слово «знати» в усіх формах.

Ознайомтеся із запропонованим простим планом.

План 2 Петра	
Вітання	1:1–2
I. Християнське зростання	1:3–14
II. Авторитет Біблії	1:15–21
III. Стерегтися лжевчителів	2:1–22
IV. Останні дні та Христовий прихід	3:1–18

Зараз перегляньте наступні вірші:

2 Петра 1:4–7

2 Петра 1:21

2 Петра 3:10

Чи ви бачите, як ці вірші пов'язані із заголовками плану?

Б. Установлення історичної перспективи

1. Авторство та читачі

Питання 35. Як Петро говорить про себе в 2 Петра 1:1?

Питання 36. Якщо порівняти те, кому адресоване це послання, з тим, кому писалися всі ті послання, які ми розглянули досі, що унікального можна помітити?

2. Дата

З церковного передання ми знаємо, що Петро прийняв мученицьку смерть у 67 р. н. е. Ґрунтуючись на цій інформації, а також на певних уривках з 2 Петра, ми можемо дійти висновку, що це послання було написане незадовго до його кончини.

Питання 37. Запишіть вірш, з якого видно, що 2 Петра було написано незадовго до Петрової смерті.

Цілком можливо, що обидва послання Петра були написані, як і чимало Павлових послань, з ув'язнення в Римі.

В. Вивчення вмісту

1. Тема

У певному сенсі Петро продовжує тут тему святого життя, розпочату у першому посланні, проте очевидно, що його найбільше турбує хибне вчення, яке проникає в Церкву і є величезною небезпекою для всіх. Якщо ви переглянете у себе в Біблії всі місця в 2 Петра, де ви позначили згадки про знання, то побачите, наскільки важливим Петро вважав знання Христа та Його правди. Є лише один спосіб навчитися розрізняти неправди та хиби — зануритися у правду. А тому тема 2 Петра звучатиме так:

Стережіться лжевчення та зростаєте у правді.

2. Ключовий вірш

Беручи за основу щойно сформульовану тему, за ключові вірші цього послання ми візьмемо 2 Петра 3:17–18.

Питання 38. Знайдіть ці вірші у Біблії та переписіть їх сюди.

У цих віршах віддзеркалена тема послання. Ми за жодних обставин не повинні заспокоювати себе думкою, що нам не загрожує сатанинська облуда. Диявол завжди намагається проникнути в Церкву під виглядом своїх людей. Лжевчителі нерідко приходять з тим, що здається нам привабливим, і ми легко даємо себе засліпити. А нам натомість слід докладати зусиль до зростання у християнському житті, як про це сказано у першому розділі. Плодами свого завзяття та старанності ми зможемо насолоджуватися цілу вічність!

3. Теми та наука

Лжевчителі

Ця проблема впродовж віків поставала знову й знову. У Старому Заповіті є і застереження щодо фальшивих пророків, і приклади їхньої діяльності. Ісус викривав учителів-лицемірів, які накладали на людей непосильне ярмо та зводили їх з правдивого шляху. Створюється враження, що і в ранній Церкві лжевчителів не бракувало. А сьогодні? Чи знаєте ви релігійних лжевчителів?

Хто ці люди, якщо виходити з того, як їх описував Петро?

- 1) Люди, що покинули дорогу правди (2 Петра 2:15).
- 2) Люди, які були врятовані Ісусом Христом від гріха світу, але повернулися до світського бруду та загрузли в ньому.
- 3) Люди, які пізнали шлях праведності, але звернули з нього.

Питання 39. Складіть перелік зі щонайменше 5 рис лжевчителів, які наводяться у розділі 2.

Питання 40. Тепер перегляньте 2 Петра 2:1 та подивіться, чого саме навчають ці люди. Запишіть, що ви дізналися.

Зауважте, що вони робитимуть це таємно, хитро, сіючи сумніви та пропонуючи те, що є привабливим для людської природи, але противним Божій природі.

Кому загрожує їхня неправдива наука?

- 1) Багатьом — «багато-хто підуть за пожадливістю їхньою» (2 Петра 2:2).
- 2) Нестійким, незміцненим людям (2 Петра 2:14).
- 3) Тим, хто нещодавно залишили світ, щоб піти за Христом (2 Петра 2:18).

Це страшна і цілком реальна небезпека. Ті, що ведуть за собою, повинні підперізувати своїх людей істиною та стерегтися і не підпускати «вовків» до стада, особливо до слабких або малих у вірі.

Другий прихід

У 2 Петра 3 описуються майбутні події, пов'язані з Другим приходом Христа, який буде часом суду для світу.

- 1) Будуть ті, хто глузуватиме з обіцянки Христового приходу (2 Петра 3:3–5).
- 2) Ніхто не знає часу кінця — він прийде, мов злодій уночі (2 Петра 3:10).
- 3) Світ буде знищено вогнем (2 Петра 3:7, 10).
- 4) Ми маємо бути готові (2 Петра 3:12–14).

Перші три пункти — це відомості, які ми маємо знати. Особливої ж уваги заслуговує останній пункт з огляду на дочасність світу та всього, що є в ньому.

Питання 41. Резюмуйте 2 Петра 3:11–18 у відведеному нижче місці. Яка ключова думка цього уривка? Як її застосувати? Ваша відповідь має бути конкретною та особистою. Відповідаючи, вживайте займенник «я» та «мій», а не «ми» та «наше».

4. 2 Петра: Ісус Христос — наша сила

Опрацюйте наступний блок, коли прочитаєте додаток 3.

Християнські чесноти

Питання 42. Назвіть сім пунктів, які ми маємо додати до своєї віри.

Питання 43. Як нам краще пізнати Ісуса Христа?

Учителі без Христа

Питання 44. Про що нас попереджено в 2 Петра 2?

Питання 45. У чому полягає одна з головних ересей, яку лжевчителі намагаються принести до Церкви?

Питання 46. Чи знаєте ви про релігійні течії або культи, які готові прийняти те, що Ісус був хорошою людиною чи навіть пророком, але не визнають Його за Бога?

Пожива для роздумів

Під час вивчення курсів «Основи християнського життя» та «Практичний евангелізм» ви складали особисте свідчення. Це свідчення важливо переглядати та оновлювати. Чи добре видно з вашого свідчення, що ви вірите в те, що Ісус — це Бог?

Питання 47. Навіть попри численність лжевчителів, у чому ми можемо бути певні?

Прихід Христа

Питання 48. Міркуючи про Другий прихід Христа, з чого ми можемо радіти?

Питання 49. Яку причину того, що Ісусів прихід затримується, наводить Мірс?

Питання 50. Який є засіб для того, щоб не відпасти від віри?

Питання 51. У відведеному нижче місці назвіть ті сфери, у яких ви зараз зростаєте духовно.

V. Підсумок

Це був насичений урок, у якому було багато інформації та завдань. Ми розглянули три послання двох різних авторів. Цікаво, що всі ці три листи були, ймовірно, написані в Римі. Ба більше, вони були написані двома стовпами ранньої Церкви, які були ув'язнені за свою віру в Ісуса Христа. І Петра, і Павла було страчено невдовзі після написання цих листів. Уявіть лише, що ці люди, навіть страждаючи за Христа, не припиняли служити іншим та всіма можливими способами дбали про зростання учнів.

У посланнях, відправлених Петром і Павлом в останні дні їхнього життя, порушувалися різні питання — від гонінь і Другого приходу Христа до підбадьорення християн та керівників Церкви. 1 та 2 Петра і 2 Тимофія — це короткі послання, але ми можемо бути впевнені, що вони мали неабиякий сильний вплив на своїх читачів. І коли ми почнемо застосовувати науку, викладену в цих книгах, тоді цей вплив виявлятиметься й у нашому житті.

Заохочуємо вас до подальшого вивчення. Якщо ви працювали над цим курсом у тому порядку, в якому він був задуманий, то вам залишилося опрацювати лише 3 уроки. Ці уроки не обов'язково розглядати у встановленій послідовності. Проте ви знайдете великі благословення, якщо будете далі вивчати Писання як для свого власного духовного зростання, так і для того, що допомогти іншим людям.

Інші уроки цієї серії:

Урок 1 — Послання Якова та до Галатів — *Правда про віру*

Урок 2 — 1 та 2 Солунян — *Непохитність у переслідуваннях*

Урок 3 — 1 Коринтян — *Проблеми Церкви*

Урок 4 — 2 Коринтян — *Захист служіння*

Урок 5 — Римлян — *Праведність з віри*

Урок 6 — Колосян та Ефесян — *Христос і Його Церква*

Урок 7 — Филимона та Филип'ян — *Радість і прощення*

Урок 8 — 1 Тимофія та Тита — *Церковне керівництво*

Урок 10 — Євреїв — *Новий Заповіт*

Урок 11 — Юди, 1, 2 та 3 Івана — *Любов у дії*

Урок 12 — Об'явлення — *Кульмінація віків*

Самоперевірка

Загальний бал: ____/99

Вказати відповідники (3,5 бала за кожну відповідь; ____/63)

- а) 1 Петра
- б) 2 Петра
- в) 2 Тимофія

1. ____ 66 або 67 р. н. е.
2. ____ Стережіться лжевчення та зростаєте у правді.
3. ____ Ключове слово: «віра».
4. ____ Тож ви, улюблені, знаючи це наперед, стережіться, щоб не були ви зведені блудом безбожних і не відпали від свого вґрунтування, але щоб зростали в благодаті й пізнанні Господа нашого й Спасителя Ісуса Христа. Йому слава і тепер, і дня вічного! Амінь.
5. ____ Петро
6. ____ Павло
7. ____ До всіх, хто одержав віру в Ісуса Христа.
8. ____ Ключова тема: «стосунки»
9. ____ 64 р. н. е.
10. ____ Але за Святим, що покликав вас, будьте й самі святі в усім вашім поведженні.
11. ____ Ключова тема: «відступництво»
12. ____ Ключове слово: «святий»
13. ____ Будь дуже сильний та відважний у вірі та служінні, до якого Бог тебе покликав.
14. ____ Силкуйся поставити себе перед Богом гідним, працівником бездоганим, що вірно навчає науки правди.
15. ____ 67 р. н. е.
16. ____ Ключове слово: «пророки».
17. ____ Живіть свято і будьте святі у своєму християнському житті, виявляючи любов у всіх своїх стосунках.
18. ____ Ключова тема: «учнівство»

Заповнити пропуски (3 бали за кожен пропуск, ___/36)

План 2 (1) _____		
	(2) _____	1:1–2
I.	Заохочення	1:3 – 3) _____
	А. До вірності	(1:3–18)
	Б. До терпеливого перенесення та до мужності	(2:1–14)
	В. До старанності та чистоти	(2:15–25)
II.	(4) _____ в останні дні	3:1–13
III.	Вивчай та проповідуй (5) _____	3:14 – 4:5
	Особисте закінчення	4:6–22

План 1 Петра		
	Вітання	1:1–2
I.	Святе життя, як у (6) _____ дітей	1:3 – 2:10
I.	Святе життя у стосунках	2:11 – 3:12
III.	Святе життя у (7) _____	3:13 – 4:19
IV.	Святе життя в Церкві	5:1–11
	(8) _____	5:12–14

План 2 (9) _____		
	Вітання	1:1–2
I.	Християнське зростання	1:3–14
II.	(10) _____ Біблії	1:15–21
III.	Стерегтися (11) _____	2:1–22
IV.	Останні дні та Христовий прихід	(12) _____:1–18

Відповіді на питання

Питання 1

У 1 Петра 1:1 сказано, що автором цього послання є Петро; він називає себе апостолом Ісуса Христа.

Питання 2

Він називає себе співпресвітером та свідком Христових страждань, а також співучасником слави, що повинна з'явитися.

Питання 3

Ваша відповідь. Він був рибалкою. Він був дуже відвертий. Він зрадив Христа. Він був одним із трьох найближчих Христових учнів. Тут можна згадати й інші факти.

Питання 4

До Самарії.

Питання 5

Юдея, Галілея і Самарія. Він побував також у Лідді, потім у Йопії, а тоді прийшов до Кесарії.

Ми також знаємо, що Петро бував в Антіохії (Галатів 2:11) і Римі (де, за церковним переданням, він був розп'ятий).

Питання 6

1 Петра адресоване *«захожанам Розпорошення: Понту, Галатії, Каппадокії, Азії й Віфінії, вибраним»* (1 Петра 1:1).

Питання 7

Вони багато страждали за Христа, зокрема терпіли й лихослів'я та обмовляння (1 Петра 3:16).

Питання 8

Див. 1 Петра 1:15 в Біблії.

Питання 9

Можливо, ваші відповіді записані іншими словами. Ми вирішили осучаснити зміст цих уривків, а не переписувати дослівно з біблійного тексту. Крім того, тут можливі деякі розбіжності між тим, що сказано прямо та що можна вивести логічно.

Відповіді подаються курсивом.

Вірші	Адресати	Стосунки	Проблема	Святе життя
1 Петра 2:11–12	Християни	Християни — люди у світі	Обмовляння	Добрі діла
1 Петра 2:13–17	Громадяни	Громадяни — влада	Нехристиянська влада	Дотримання законів Шанування влади

1 Петра 2:18–25	<i>Наймани працівники</i>	<i>Працедавець — найманий працівник</i>	Суворий начальник	<i>Покора Вияв поваги</i>
1 Петра 3:1–6	<i>Дружини</i>	Шлюб	Чоловіки- нехристияни	<i>Виявлення краси у святому характері Шанобливість</i>
1 Пе- тра 3:7	<i>Чоловіки</i>	Шлюб	Чоловіки	<i>Розуміння Пошана</i>
1 Петра 3:8–12	Усі християни	<i>Міжособистісні стосунки</i>	<i>Брак любові Прагнення до помсти</i>	<i>Прагнення до єності Виявлення любові Благословення</i>
1 Петра 5:1–4	<i>Пресвітери (старші)</i>	Пастир — стадо	<i>Небажання Прагнення до зиску та влади</i>	<i>Добровільне та завзяте служіння Ведення за собою власним прикладом</i>
1 Петра 5:5(а)	Молоді	<i>Молодші — старші</i>	Відкидання влади	<i>Повага та покора</i>
1 Петра 5:5(б)	Усі ви	<i>Між християнами</i>	Гордість (логічний висновок)	<i>Упокорення</i>

Питання 10

Ми зможемо відкласти всяку злобу, лише покладаючись на те, що Бог у Своїй благодаті зможе це зробити для нас. Цього НЕМОЖЛИВО досягнути власними зусиллями! Нам потрібна Божа сила.

Питання 11

Я можу бути добрим свідком, якщо дбатиму, щоб між тим, віру в що я проголошую, і тим, як я чиню, не було розбіжностей.

Питання 12

Священики представляли Бога людям і людей Богові. Ми є святим священицтвом, нам потрібно показувати людям, ким є Бог, і заступатися перед Богом за інших.

Питання 13

На дотримання Ісусового задуму подорожній спрямовує свій час, думки та гроші.

Питання 14

Секрет ходіння «в оновленні життя» — це пам'ять про Ісуса Христа та покладання на Його силу.

Питання 15

Суперечки та напруга в домі є жахливою перешкодою для молитов.

Питання 16

Утримуватися від лихослів'я та наклепу і завжди бути готовим перемагати зло добром.

Питання 17

Наш ворог — це диявол, і Петро каже про нього, що він «ходить, ричучи, як лев, що шукає пожерти кого».

Питання 18

З волі Божої апостол Христа Ісуса, за обітницею життя, що в Христі Ісусі.

Питання 19

Улюбленим сином.

Питання 20

2 Тимофія 1:8, 12, 16–17; 4:6–18.

Питання 21

З Дій 16 ми знаємо, що Тимофій був напівевреєм і що його матір була християнкою. Про нього також добре відгукувалися місцеві християни. Схоже, Тимофій відразу сподобався Павлові, і той, обрізавши Тимофія, взяв його з собою в свою другу місіонерську подорож.

Питання 22

Дії 17:14: Тимофій та Сила залишилися у Верії, а Павло мусив тікати.

Дії 17:15: Павло посилає по Тимофія, просячи, щоб той прийшов до нього до Атен.

Дії 18:5: Сила та Тимофій зустрічаються з Павлом у Коринті.

Дії 19:22: Павло посилає Тимофія та Ераста у Македонію.

Дії 20:4: Тимофій супроводжує Павла з Греції до Троади.

Питання 23

Римлян 16:21: «мій співробітник».

1 Коринтян 4:17: «для мене улюблений і вірний син у Господі».

1 Коринтян 16:10: «діло Господнє він робить».

2 Коринтян 1:1: «брат Тимофій».

Филип'ян 1:1: Павло називає Тимофія рабом Ісуса Христа.

Филип'ян 2:22: Павло говорить, що Тимофій довів свою гідність та цінність, служачи разом з Павлом, немов син служить батькові.

1 Солунян 3:2: «нашого брата й служителя Божого».

Питання 24

Павло і Тимофій були дуже близькі; Павло був Тимофієві не лише духовним батьком, а й співробітником і другом.

Питання 25

Ваша відповідь. Павло перебував у в'язниці та знав, що, напевно, має скоро померти (2 Тимофія 2:9; 4:6). Він написав цей лист з подвійною метою. У нього було термінове прохання, щоб Тимофій прийшов до нього (2 Тимофія 4:9, 21), проте важливішою метою було підба-

дворити Тимофія, щоб той твердо стояв у науці, яку він одержав, та далі ніс служіння, до якого Бог його покликав (2 Тимофія 1:5–8; 2:1–3; 3:14–15; 4:5).

Питання 26

Див. 2 Тимофія 2:15 в Біблії.

Питання 27

Див. 2 Тимофія 2:2 в Біблії.

Питання 28

Посилання:

2 Тимофія 1:8 — розділи зі мною страждання за Євангелію;

2 Тимофія 1:12 — не соромся страждати за Христа;

2 Тимофія 2:3 — страждай (зі мною), як добрий вояк Христа;

2 Тимофія 2:9 — Павло страждав за Христа аж до ув'язнення, коли посадили до в'язниці, немов злочинця, — однак Слово Боже не ув'язнити;

2 Тимофія 3:11 — Тимофій брав участь у стражданнях Павла, і Господь визволив Павла від усіх його труднощів.

Питання 29

- а) ті, що люблять інших;
- б) ті, що люблять духовне або Боже;
- в) скромні;
- г) упокорені чи смиренні;
- д) ті, що говорять корисне;
- е) слухняні батькам;
- ж) вдячні;
- и) святі, побожні;
- к) сповнені любові;
- л) готові прощати;
- м) ті, що завжди відгукуються добре про інших;
- н) стримані;
- п) співчутливі;
- р) добролюбці;
- с) вірні;
- т) уважні, турботливі;
- у) лагідні;
- ф) ті, що люблять Бога більше за задоволення;
- х) ті, у кого джерелом благочестя є Божа сила, що перебуває в них.

Питання 30

Ваша відповідь має бути «в Ісуса Христа»!

Питання 31

Найкращий аргумент на користь Христа — це переможне життя.

Питання 32

Вивчення Божого Слова допоможе зберегти Церкву в безпеці.

Питання 33

Див. 2 Тимофія 4:7–8 в Біблії. Ваша відповідь.

Питання 34

Ваша відповідь.

Питання 35

Петро називає себе Симеоном Петром, рабом і апостолом Ісуса Христа.

Питання 36

Це послання адресоване до всіх, хто одержав віру в Ісуса Христа. У Новому Заповіті немає жодного іншого послання, адресованого до такої широкої аудиторії.

Питання 37

У відведеному місці у вас має бути записане посилання 2 Петра 1:14.

Питання 38

Див. 2 Петра 3:17–18 в Біблії.

Питання 39

У вашому переліку має бути згадано щонайменше п'ять із наведених нижче пунктів, хоча вони можуть бути записані іншими словами.

1. Діють потайки (2:1).
2. Відрікаються Ісуса (2 Петра 2:1).
3. Віддані чуттєвості (2 Петра 2:2).
4. Жадібні (2 Петра 2:3).
5. Потурають своїм зіпсутим бажанням (2 Петра 2:10).
6. Зневажають владу (2 Петра 2:10).
7. Щодня бенкетують та гуляють (2 Петра 2:13).
8. Їхні очі наповнені перелюбом (2 Петра 2:14).
9. Пихаті (2 Петра 2:18).
10. Зіпсуті (2:19).

Питання 40

Вони навчають згубних ересей та відречення від Господа.

Питання 41

Наводимо орієнтовний варіант відповіді. Знаючи, що цей всесвіт мине, та очікуючи нового всесвіту, я маю докласти всіх зусиль до послуху заповідям Господа та щоденного зростання у святості, щоб бути готовим до Його Другого приходу.

Питання 42

Ми маємо додати до своєї віри чесноту, пізнання, стримання, терпеливість, благочестя, братерство та любов.

Питання 43

Ми можемо краще пізнати Ісуса Христа, якщо розвиватимемо вісім рис, перелічених у 2 Петра 1:5–7.

Питання 44

Ми попереджені про те, що настануть важкі часи, прийдуть сильні спокуси та сильний супротив.

Питання 45

Одна з головних і найбільш руйнівних ересей полягає в тому, що Ісус — це не Бог.

Питання 46

Серед найвідоміших культів та релігійних течій можна назвати мормонів, свідків Єгови та мусульман. Окрім християнства, жодна світова релігія не визнає Ісуса Христа за єдиного Бога.

Питання 47

У тому, що Бог пообіцяв визволити Своїх людей!

Питання 48

Ми можемо радіти, тому що він наближається з кожним днем.

Питання 49

Вона каже, що Він чекає, бо Він довготерпеливий і готовий дати останньому чоловікові, жінці та дитині шанс навернутися до Нього. Див. 2 Петра 3:9.

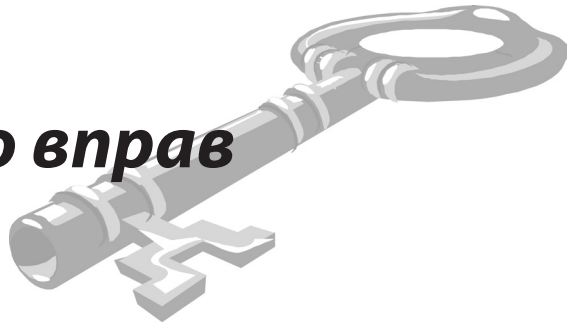
Питання 50

Таким засобом є зростання.

Питання 51

Ваші відповіді.

Відповіді до вправ

Вправа 1

Слово «страждати» в усіх формах вжито 16 разів.

Про любов згадано вісім разів.

Слово «святий» у різних формах вжито шість разів (або сім, якщо рахувати слово «святить»).

Вправа 2

Ваша відповідь.

Вправа 3

Ваша відповідь.

Вправа 4

Про віру в 2 Тимофія згадано вісім разів.

Про страждання — п'ять разів.

Слово «слово» (у значенні Боже Слово) вжито тричі, слово «Євангелія» — теж тричі.

Ваша відповідь.

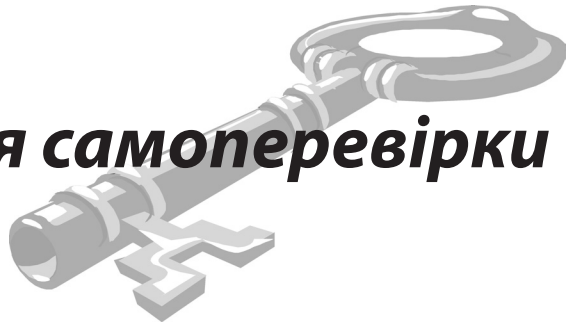
Вправа 5

Слова «правда», «правдивий», «праведний» вжито щонайменше сім разів. «Неправдивий», «неправедний» — три рази.

Слово «пророк» вжито чотири рази, разом з похідними словами (наприклад, «пророчий») — шість разів.

Слово «пізнання» вжито у посланні сім разів.

Відповіді на питання самоперевірки

Вказати відповідники

1. в)
2. б)
3. в)
4. б)
5. а), б)
6. в)
7. б)
8. а)
9. а)
10. а)
11. б)
12. а)
13. в)
14. в)
15. б)
16. б)
17. а)
18. в)

Заповнити пропуски

1. Тимофія
2. Вітання
3. 2:25
4. Відступництво
5. Слово
6. слухняних
7. страждань
8. Підсумок
9. Петра
10. Авторитет
11. лжевчителів
12. 3

Поглянемо на Перше Послання Петра

ДОДАТОК

У Першому Посланні Петра зображено Ісуса Христа — дорогоцінний наріжний камінь нашої віри

Глава 21 з книги Генрієтти Мірс «Погляд на Новий Заповіт»³

Сім дорогоцінностей

Дорогоцінне досвідчення віри	1 Петра 1:7
Дорогоцінна кров.....	1 Петра 1:19
Дорогоцінний наріжний камінь	1 Петра 2:4, 6
Дорогоцінний Христос.....	1 Петра 2:7
Дорогоцінний дух	1 Петра 3:4
Дорогоцінні обітниці	2 Петра 1:4
Дорогоцінна віра	2 Петра 1:1

Позначте їх у себе в Біблії.

Петро розумів, що у Христі він володів цілою скарбницею коштовностей. У цьому посланні він викладає їх перед нами та розповідає нам про їхню цінність.

Між образом Петра, змальованим у Євангеліях, та тим, що постає перед нами в його власних посланнях, бачимо величезну відмінність. У Євангеліях ми бачимо Петра як імпульсивну, неспокійну душу. Часом він безстрашний, а часом боягуз, який навіть з клятвою відрікся від свого Господа! А у своїх посланнях він постає терплячою, спокійною та люблячою людиною, яка набула мужність, очищену та зміцнену Духом, що перебуває в ній. Який чудовий приклад того, як Бог здійснює переміни в житті людини!

³ Друкується з дозволу.

Привілеї християнина

(Прочитайте 1 Петра 1:1–2:10)

Які ми, християни, маємо привілеї? По-перше, ми «*відкуплені... дорогоцінною кров'ю Христа*». Таким є наше становище у Христі (1 Петра 1:18–19). Оскільки ми вступили в такі стосунки з Христом, ми маємо в Ньому все, чого Бог для нас бажає. Якщо Бог дав нам Свого Сина, «*як же не дав би Він нам із Ним і всього?*» Якщо молодий чоловік дарує дівчині прекрасну каблучку з діамантом, то хіба він не захоче подарувати їй до нього ще й футляр? Так і Бог обдарував нас усім у Христі. Петро розповідає про це у своєму посланні.

Усе це та ще небо!

- Ми народжені через Ісуса Христа до живої надії (1 Петра 1:3).
- Для нас приготована нетлінна спадщина (1 Петра 1:4–5, 10).
- Ми бережені Божою силою (1 Петра 1:5).
- Ми випробовуємося та очищуємося, щоб стати разом із Христом (1 Петра 1:7).
- Ми маємо спасіння душам (1 Петра 1:9).
- Ми маємо Євангелію, на яку бажають дивитися ангели (1 Петра 1:12).
- Ми маємо досконалу надію (1 Петра 1:13).
- Ми маємо відкуплення в Його крові (1 Петра 1:18–19).
- Ми не будемо осоромлені (1 Петра 2:6).
- Ми народилися Його Словом (1 Петра 1:23).
- Ми будуємося в духовний дім (1 Петра 2:5).
- Ми вибраний рід (1 Петра 2:9).
- Ми одержимо вінець слави (1 Петра 5:4).

Колись жила дівчина, чия краса завжди яскраво сяjala, хоч жила вона у сім'ї, де ніхто не знав Христа. Коли вона померла, відкрився і секрет її життя. На шії вона завжди носила медальйон, у якому, за її словами, зберігався портрет її коханого. Її друзі дуже хотіли побачити, що ж там було всередині. Коли медальйон відкрили, там не виявилось жодного зображення, а були лише такі слова: «*Ви Його любите, не бачивши*». Нехай слова 1 Петра 1:8 стануть секретом і вашого життя та джерелом постійного натхнення у ньому!

Петро дає добру просту пораду щодо того, як ми маємо жити. Тут він каже: «*Підперезавши стегна свого розуму та бувши тверезі, майте досконалу надію на благодать*» (1 Петра 1:13). Ваше життя має вибудовуватися за прикладом Господа Ісуса Христа. Не живіть за старим зразком. «*Будьте святі, Я бо святий!*» Любіть один одного (1 Петра 1:22) і, зважаючи на те, що ви народжені від Бога (1 Петра 1:23), живіть відповідно. Ви — нове творіння у Христі Ісусі.

Як людина може відкласти всяке зло, як наказує Петро (розділ 2)? Не своїми силами! Не додатковими стараннями! Не постійними тренуваннями! Не зосередженням усієї своєї волі проти гріха! Це можливе лише завдяки вірі в те, що Бог це може здійснити Своєю благодаттю. Лише та людина може відкласти гріх, яка, прийнявши Христа Спасителем, знає, що її гріх відкинуто Христом.

«Відкласти» — це перший крок. Петро закликає нас залишити бридке — злобу, підступ, лицемірство, заздрість і обмови (1 Петра 2:1). Усі ці бур'яни ростуть з кореня неправедності. Якщо ми хочемо зростати, то мусимо викоренити все це з серця, бо, якщо дати бур'янам розростися, вони заглушать посаджене. Усе, що зазіхає на верховенство Господа Ісуса Христа — чи то наші власні гріхи, чи то наша власна праведність, — має зникнути. Іноді навіть щось добре заважає нам отримати те найкраще, яке Бог має для нас. «*Шукайте ж найперш*

Царства Божого й правди Його, а все це вам додасться» (Матвія 6:33). Ми маємо уважно ставитися до цього. Не завжди доводиться вибирати між поганим і хорошим, між правильним і неправильним — часом вибір стоїть між хорошим і кращим. *«Бог — непорочна дорога Його»* (Псалом 18:31).

Однією з великих справ Христа є очищення нашого життя. Нам, християнам, сказано відкласти *«усяку злобу, і всякий підступ, і лицемірство, і заздрість, і всякі обмови»* (1 Петра 2:1). Наше життя має бути чистим і зсередини, і ззовні. Зсередини ми очищені від гріха; а тепер маємо бути очищені від цих злих плодів гріха. Щоб нам бути добрим свідченням нашого християнства, мають зникнути будь-які розбіжності між тим, віру у що ми проголошуємо, та тим, як ми чинимо. Правовірність повинна стосуватися не лише нашого віросповідання, але й нашої поведінки. Є вислів, який залишається справедливим і донині: *«Сутність людини говорить так промовисто, що за нею не чути слів»*. Живімо ж так, щоб наше християнство виявлялося у всьому, що ми робимо. Нехай Христос живе в нас.

Молоко, яке в 1 Петра 2:2 назване *«духовним»* (а у деяких перекладах — *«словесним»*), можна було б писати з великої літери, бо тут ідеться і про Христа, і про Його слово. Це видно з того, що в третьому вірші сказано, що, спробувавши Господа, ви знаєте, що Він добрий. Він є поживою для наших душ.

Петро каже, що ми, зробившись *«дітьми Божими»* (Івана 1:12), уподібнюємося до новонароджених немовлят (1 Петра 2:2). Для зростання ми потребуємо їжі. І саме це Бог для нас приготував у Своему Слові. Жадайте цього Слова, немов новонароджені немовлята, і, споживаючи його, зростаєте. Ви побачите, що воно добре на смак. Христос стане для вас джерелом дійсності життя (1 Петра 1:23; 2:2–3). Без поживи ви не зможете зростати як християнин. Щодня підживлюйтесь молоком Його Слова. Розвивайте у собі жагу до нього!

Тут Петро звертається до іншої аналогії та називає Христа *«каменем»*, відкинутим людьми, але дорогоцінним перед Богом (1 Петра 2:4). Кожна людина в цьому світі так чи інакше пов'язана з цим *«каменем»* — Ісусом Христом. Він трапляється на шляху кожної людини. Ми можемо підняти та поставити Його за наріжного каменя нашого життя, і саме в цьому і полягає Божя воля. Але якщо ми цього не зробимо, то спіткнемося об Нього та розіб'ємося на смерть. Для євреїв Він був каменем спотикання і каменем спокуси. Таким Він є для багатьох людей і сьогодні. Що ви зробили з цим дорогоцінним наріжним каменем? Чи віддано йому належне місце у вашому житті?

Якось після конференції доктор Роберт Спір запитав в одного юнака, чи знає той, що означає 1 Петра 2:5. Юнак не знав. А чи знаєте ви? *«І самі, немов те каміння живе, будуйтеся в дім духовий»*. Такою була відповідь цієї визначної людини. Не так давно на Близькому Сході розбирали одну старовинну стіну. Коли з неї випало кілька каменів, там виявили скелет людини. Очевидно, людина, похована в стіні, була живцем замурована в стіну. Як показали подальші дослідження, це було доволі поширене явище, про яке, без сумніву, знав і Петро, і його читачі, яким він писав своє послання. Жива душа, вмурована в стіну, мала зробити її невразливою та вічною. Сьогодні в стінах наших будівель ми прокладаємо електропроводку. Християни повинні бути проводами, що несуть струм життя в стінах своїх церков. Життя Христа — це сила Церкви, і ви *«самі, немов те каміння живе, будуйтеся в дім духовий»* (див. також Ефесян 2:21). Станьте провідником Христового життя у своїй церкві!

Ми є не лише *«живим камінням»* в духовному храмі; кожен з нас у цьому храмі священик. Священики представляють Бога людям і людей Богові. Християни — це *«священство святе»* (1 Петра 2:5). Чи представляєте ви людям Бога своїм життям? Чи представляєте ви Богові людей своїми заступницькими молитвами? Ми як священики сьогодні не приносимо в жертву агнців і козлів, але Павло наказує, щоб ми приносили себе в живу жертву (Римлянам 12:1).

Обов'язки християнина

(Прочитайте 1 Петра 2:11–4:11)

Петро пропонує просту програму, якої можуть дотримуватися всі. Будь-який щирий шукач може знайти шлях, яким наказує йти Петро. Найперше він каже нам пам'ятати, що ми подорожні. Ми тут не маємо оселі, бо подорожуємо до вічного міста. Нам важливо про це пам'ятати, бо, забувши про це, ми спробуємо збудувати собі оселю на хиткій основі, яка колись неодмінно зсунеться.

Але якщо християнин піде шляхом, який описав Петро, то з ним усе буде інакше. Його час, думки та гроші будуть спрямовані на дотримання Христового задуму щодо його життя. Він побачить, що життя щороку все більше і більше наповнюватиметься добротою, а кінець буде кращим з усього, що йому довелося пізнати!

Найбільше задоволення, яке може знайти християнин, — це усвідомлення того, що він догоджає своєму Господу і Спасителю. Силою Господа на кожному етапі свого життя живіть для Христа. Не зачиняйте перед Ним двері навіть до найменш важливих частин. Це буде непросто — диявол про це подбає. Він застосовуватиме проти вас будь-яку зброю зі свого арсеналу. Але Христос вже здобув над ним перемогу, і ця перемога може бути вашою — достатньо лише попросити.

Християни не можуть знайти собі дім у цьому світі. Вони далеко від дому, тут вони лише прихो́дьки та подорожні (1 Петра 2:11), а наша вітчизна на небесах (Филип'ян 3:20). Ми, християни, живемо у світі, але ми не є від світу (Івана 17:11, 14).

Своїми словами та вчинками ми повинні впливати на інших людей. *«Поводьтеся поміж поганами добре»* (1 Петра 2:12). Люди не читають багато друкованої релігійної літератури, але вони постійно досліджують релігійні (або антирелігійні) твори тих, хто називає себе християнином. Це може видатися банальністю, але правда в тому, що більше людей приходить до Христа завдяки справжньому християнському життю віруючих людей, ніж завдяки будь-якому іншому способу. Якщо дійсно сутність людини говорить так промовисто, що за нею не чути слів, тоді й слова людини є такими гучними й переконливими, що їм неможливо не повірити. Християнське життя має привертати до себе увагу своєю різною відмінністю від того життя, яким керує світ.

Сьогодні є ті, яким доводиться переносити суворі випробовування. Ваші товариші роблять багато такого (і на роботі, і під час відпочинку), чого ви не можете зробити як християнин. Ваші вчинки будуть неправильно розумітися та витлумачуватися. Вас будуть називати недалеким, буркуном і занудою. Найкращий спосіб приймати таку критику — це не підноситися і не вважати себе кращим і святішим за інших. І мучеником себе вважати теж не слід. Прийміть, як все є, з посмішкою, та старайтеся допомагати тим, хто вишукує у вас хиби. Кращого засобу зупинити протистояння, ніж лагідний сміх з любов'ю, годі й придумати. *«Благословляйте тих, хто вас проклинає, творить добро тим, хто ненавидить вас»* — це Христові слова.

«Як вільні, а не як ті, що мають волю на прикриття лихого» (1 Петра 2:16). Є одна кумедна історія про перші дні російської революції. Після того, як цар зрікся престолу, в Санкт-Петербурзі люди помітили одну огрядну стару жінку, яка неквапливо походжала по самій середині однієї з найжвавіших вулиць, наражаючи на немалу небезпеку власне життя та створюючи великі проблеми для вуличного руху. До неї звернувся вуличний жандарм із зауваженням про те, що для пішоходів існують тротуари, а дорога призначена для екіпажів, автомобілів і вершників, але вона не збиралася дослухатися. *«Я ходжу там, де вважаю за потрібне, — сказала вона. — У нас тепер свобода»*. Коли ми стверджуємо, що будемо чини-

ти, як уважаємо за потрібне, то виявляємося такими ж дурними та нерозсудливими, як ця стара жінка. Питання свободи не зводиться до того, щоб робити так, як заманеться. Свобода — це можливість чинити так, як слід. Не дозволяйте свободі перетворитися на вседозволеність. Християнин вільний від усього, щоб міг стати слугою всім.

Чотири кути вашого життя

Ці слова мають стати у чотирьох кутах вашого життя.

- Шануйте всіх —
спробуйте і побачите, що й вас шануватимуть.
- Братство любіть —
і тоді зникнуть усі соціальні проблеми.
- Бога бійтеся —
бо страх Господній є початком мудрості.
- Царя поважайте —
навіть якщо ви за нього й не голосували (1 Петра 2:17).

В одному конференц-залі над письмовим столом висіло оголошення, в якому зазначалося, що всі, хто має будь-які труднощі, можуть вільно звертатися до містера Сміта, а далі були записані слова: «Блаженна людина, що може взяти чужу вину». Чи стали ви такою людиною? Чи можете ви з терпеливістю взяти вину, хай навіть і незаслужено? Чи можете ви доброзичливо посміхнутися навіть тоді, коли хтось звинувачує вас у своїх невдачах, хай навіть і після того, як ви зі свого боку зробили все можливе? Коли ми свідомо вчинили неправильно, тоді доволі легко взяти вину на себе. Чи можемо ми у світлі викладеного тут сказати, що розуміємо християнське життя, якщо не бажаємо страждати за свої добрі вчинки? Ми навряд чи доберемо потрібні слова, щоб висловитися про свої незаслужені страждання, якщо ми згадаємо про нашого Спасителя. Наше зцілення сталося Його ранами (Ісаї 53).

Терпеливість під час незаслуженого покарання є одним з найкращих способів свідчити про Христа. В одному полку служив солдат-християнин. Його нечестиві однослуживці незлюбили його за те, що він не лаявся, не грав в азартні ігри та не віддавався розпусті, як вони. Вони всіляко отруювали йому життя, але він ніколи не втрачав самовладання, не здавався і не намагався відплатити їм тим самим і, врешті-решт, привів до Христа одного з найзапекліших грішників з-поміж вояків його полку.

Християнин

- Немовля (1 Петра 2:2), яке жадає молока Слова.
- Живий камінь (1 Петра 2:5), закладений у будівлю життєвого храму.
- Священик — приносить духовні жертви.
- Приходень — зберігає себе чистим від світу.
- Подорожній — чинить добро по дорозі.
- Громадянин — кориться владі.
- Людина — шанує всіх у страху Божому.
- Раб — підкоряється Христові.
- Страждалець — з терпеливістю передає все Христу.
- Доморядник (1 Петра 4:10).
- Провісник (1 Петра 4:11).

Христос жив саме таким життям, яке описується у цьому Петровому посланні. «А хто каже, що в Нім пробуває, той повинен поводитись так, як повадився Він» (1 Івана 2:6). Секрет ходіння «в оновленні життя» (Римлян 6:4) — це пам'ять «про Ісуса Христа» (2 Тимофія 2:8) та покладання на Його силу.

«Бо й Христос постраждав за нас» (1 Петра 2:21). Якось одна жінка прийшла до госпіталю провідати хворих. Вона підійшла до ліжка, на якому лежав поранений солдат, і лагідно йому сказала: «Дякую Вам, що це поранення Ви прийняли за мене». Обличчя хлопця просвітліло. Ця думка була для нього новою. Біль робився більш стерпним, коли сприймався у такому світлі. А чи розумієте ви, що багато років тому був Той, Хто прийняв рани за вас? І що Той, Хто був поранений за вас, — це сам Божий Син? Так, Він був поранений за мої провини, і Його ранами мене вздоровлено (1 Петра 2:24).

У розділах 2 та 3 даються вказівки щодо різних стосунків у нашому житті. По-перше, кілька настанов щодо власного життя (1 Петра 2:1–12). Далі вказівки щодо стосунків у суспільстві. Раби мають коритися своїм панам з повагою, і не лише добрим та дбайливим, але й лихим. У 1 Петра 3:1–7 згадуються наші сімейні стосунки. Цілком природно, що стосунки у сім'ї починаються зі шлюбу. *«Дружини, коріться своїм чоловікам»*. Це означає безкорисливу відданість, якою можна завоювати любов і захоплення чоловіка. Це могло б видатися нерозумним, якби ми не чули наказу чоловікам (1 Петра 3:7), щоб вони жили *«разом із дружинами за розумом»*. Дружина отримує любов, поводячись розумно, а не керуючись своїми егоїстичними бажаннями. Бути ніжним до дружини — це ознака мужності. Божий план полягає в тому, щоб любов чоловіка і дружини була взаємною. Між ними має бути уважність одне до одного. Завдяки таким стосункам у шлюбі вони зможуть безперешкодно молитися. Молитва — це найнадійніший секрет успіху в будь-якому шлюбі. Ніщо так не гасить вогонь молитви, як тертя у родині.

Петро вказує на спосіб бути щасливим у знедоленому світі. *«Бо хто хоче любити життя та бачити добрі дні, нехай здержить свого язика від лихого та уста свої від говорення підступу. Ухиляйся від злого та добре чини, шукай миру й женися за ним! Бо очі Господні до праведних, а вуха Його до їхніх прохань, а Господнє лице проти тих, хто чинить лихе!»* (1 Петра 3:10–12). Він цитує Псалом 34:13–17. Це засіб, що і сьогодні залишається так само дієвим, як і за часів Давида. Найкращий спосіб зробити життя щасливим і успішним — це утримуватися від лихослів'я та наклепу і завжди бути готовим перемагати зло добром.

Ще одне важливе повеління наводиться в 1 Петра 3:15. Воно звернене до кожного з нас: *«Завжди готовими будьте на відповідь кожному, хто в вас запитає рахунку про надію, що в вас»*. Чи є у вас розумна відповідь на питання про вашу надію на Христа, яку ви можете дати людям? Якщо ні, то варто зупинитися прямо зараз та приготувати таку відповідь. Що Христос значить для вас?

Стережіться, щоб ви не йшли за світом і не *«чинили волю поган»* (1 Петра 4:3). Світ бажає змусити християн чинити так само, як чинять у світі.

Якось один студент, що виступав на спортивних змаганнях за свій університет, виграв на змаганнях кубок. Приймаючи нагороду, він сказав: «Шановне панство, я виграв цей кубок, застосувавши ноги. Сподіваюся, що мені ніколи не заплітатимуться ноги через застосування цього кубка».

Фізіологи кажуть, що в тілі людини містяться різноманітні хімічні речовини, загальна вартість яких складає приблизно півтора долара. І ця загальна вартість не підвищується, коли у тіло вливаються сполуки за ціною, скажімо, 25 доларів за півлітра!

Випробування християнина

(Прочитайте 1 Петра 4:12–5:14)

Нерон нещадно гнав Церкву. Відданість Христу неминуче веде до випробовувань. Христос сидить, немов плавильник біля вогню. Найважчим для лабораторій є очищення найдорогоцінніших металів, оскільки їх треба піддавати дії високої температури. Вогонь розплавляє метал, і лише з такої розплавленої маси можна вилучити домішки чи вилити новий виріб у ливарній формі. Христос допускає, щоб нас обпалював жар, аж доки не вигорять всі домішки. Як плавильник знає, що метал очистився, коли бачить своє віддзеркалення в розплавленій масі, так само і Христос чекає на появу Свого віддзеркалення в нашому житті. За вогнем у нашому житті завжди особисто слідкує Сам Спаситель. Він ніколи не відходить від плавильного тигля. Він не допустить, щоб тим, хто Його, щось зашкодило.

Не дивуйтеся, коли ви зазнаєте випробування вогнем, ніби з вами відбувається щось дивне (див. 1 Петра 4:12). Не варто думати, що Христос обіцяв, що ми, християни, будемо визволені від болю, нещастя або смерті. Натомість Христос каже: «*Страждання зазнаєте в світі*». Це, без сумніву, означає, що люди будуть переслідувати справжніх християн, тому що світ ненавидить і Самого Христа, і все, що носить Його ім'я.

Петро закликає керівників Церкви піклуватися про Боже стадо. Він каже: «*Не пануйте над спадком Божим*» (1 Петра 5:3), і радить служити людям. Ісус сказав Петрові: «*Паси Мої вівці*» (Івана 21). Співпастирі отримають вказівки та нагороди від Архипастиря, коли Той з'явиться (1 Петра 5:4). Його вінець слави ніколи не стьмяніє.

Християнське життя подібне до битви в джунглях. Петро говорить нам, хто наш ворог. Це диявол. Він противиться всьому доброму у цьому світі. Його показано, немов лева, який, рикаючи, шукає, кого б вполювати (1 Петра 5:8). Цей ворог хитрий. Він іноді приймає вигляд ангела світла, а іноді стає подібним до змії, що приготувалася кинутися та вжалити. Він завжди «шукає пожертви кого». Він вишукує вразливе місце, нестерезені двері до нашого серця. Павло в Ефесян 6 каже нам, як ми маємо озброїтися. Проте не слід боятися, бо «*Бог усякої благодаті, що покликав вас до вічної слави Своїї в Христі, нехай Сам удосконалисть вас, хто трохи потерпів, хай упевнить, зміцнить, уґрунтує*» (1 Петра 5:10).

Поглянемо на Друге Послання до Тимофія

У 2 Тимофія зображено Ісуса Христа — наш Приклад

Глава 17 з книги Генрієтти Мірс «Погляд на Новий Заповіт»⁴

Перенось удома

(Прочитайте 2 Тимофія 1)

Ми маємо найперше стерегти своє свідцтво вдома, саме дім є центром підготовки до християнського життя. Але саме з нього найважче починати. Сьогодні дуже багато молодих людей не мають потужного християнського впливу в своєму домі: Біблія у них не читається, сімейний вівтар у них ніхто не звів.

Тимофій виріс у чудовій християнській родині, отримавши духовне виховання від матері Евнікії та баби Лоїди. Павло згадує цих чудових християнок та хвалить Тимофія за те, що він з раннього віку виховувався у домі, посвяченому Богові: «*І ти знаєш з дитинства Писання святе*» (2 Тимофія 3:15).

Павло називає Тимофія сином за вірою. Видається доволі ймовірним, що Павло під час своєї першої місіонерської подорожі привів до визнання Христа цього юнака, який був християнином з дитинства.

Тимофій мав прекрасні риси характеру, а на додачу до них він отримав і чудову підготовку. Він мав дуже добру репутацію в своїй церкві та був постійним супутником великого апостола Павла. Він знав Боже Слово та вмів його застосувати у своєму житті та в повчанні (2 Тимофія 3:14–16). Його життя було чудовим виявом безкорисливості в служінні. Павло пе-

⁴ Друкується з дозволу.

редав йому великі обов'язки. Усе це відіграло чималу роль у його підготовці та навчанні (2 Тимофія 1:3; 3:15; 4:6–12).

Павло називає Тимофія «Божою людиною». Що це означає? Побожність походить від Божого слова та молитви. Бог звертається до нас, а ми говоримо з Ним. Людяність — це правда в розумі, любов у серці та побожність у житті. Людяність — результат побожності. Божа благодать робить людину побожною, а далі робить її людяною.

Ключовий вірш — це 2 Тимофія 1:13. *«Май же за взір здорових слів ті, які від мене почув ти у вірі й любові, що в Христі Ісусі вона»*. Визначною рисою Павлового життя було те, що він безупинно докладав зусиль для збереження в чистоті безцінного скарбу християнської віри. Він хотів, щоб ця віра залишалась незаплямованою. Ми живемо у час, коли кажуть, що головне — це справи, а не віровчення, але Павло навчав того, що основою поведінки має бути віровизнання.

«Бо як у душі своїй [чоловік] обраховує, такий є». Через хибне мислення стаються хибні вчинки. Друга світова війна розв'язалася трьома людьми, одержимими хибними переконаннями. Їхні переконання перетворилися на вчинки, для виправлення яких була покладена не одна тисяча життів.

Як же легко нам не використовувати наші дари та природні здібності. Як багато є безініціативних людей! У першому посланні (1 Тимофія 4:14) Павло каже: *«Не занедбуй благодатного дара в собі»*, а у другому (2 Тимофія 1:6) знову нагадує: *«З цієї причини я нагадую тобі, що ти розгрівав Божого дара, який у тобі»*. А ваш дар? Чи давали ми хоч раз Богу можливість сказати нам, який він? Те, що Бог дав, треба зрощувати. Пам'ятайте, що якийсь талант є у кожного. Звісно, у когось талантів п'ять, у когось два, а у когось — лише один. Але розгрівати треба той дар, який у вас є.

Тут, у цій першій сцені, натрапляємо на слово апостола, яке він неодноразово повторює у своїх посланнях: «Знаю». Натрапляємо на це слово у вірші, який є джерелом великого запевнення: *«...Знаю, в Кого я ввірував та впевнився, що має Він силу заховати на той день заставу мою»* (2 Тимофія 1:12). У чому впевнені ви? Чи буде ваша відповідь такою ж швидкою та впевненою, як у Павла: *«...Впевнився, що має Він силу заховати на той день заставу мою»*. Ця відповідь має бути дуже особистою. Важливо не лише знати, у кого ви ввірували, але й знати ЙОГО Самого.

Перенось на ниві

(Прочитайте 2 Тимофія 2)

Ми маємо переносити лихо, як добрий вояк Христа Ісуса, коли буваємо не вдома, а на навчанні, на роботі чи серед своїх щоденних справ. Це наша нива для служіння та дисципліни. Саме тут нам потрібно пройти пробу, чи кожен з нас є *«працівником бездоганим»*. Дуже просто відмовитися від належної поведінки, коли ми віддаляємося від тих, хто нас знає та чекає від нас чогось значного.

Християнин порівнюється

З вірним управителем.....	2 Тимофія 2:2
З витривалим воїном	2 Тимофія 2:3–4
Зі спортсменом	2 Тимофія 2:5
З хліборобом	2 Тимофія 2:6

Павло каже, щоб Тимофій, як добрий розпорядник або управитель, передав істини, яких він навчився від нього, надійним людям, які зможуть своєю чергою навчити інших. Він каже, щоб той, немов хоробрий воїн, терпів труднощі. Воїн не обтяжує себе щоденними життєвими справами, а перебуває під проводом свого командира. Воїн залишає свої справи та друзів для служби у війську. Такою має бути й наша позиція. Цього ж має дотримуватися і спортсмен, якщо бажає здобути вінець перемоги. Як землероб першим буде споживати від свого урожаю, так само будете і ви насолоджуватися плодом своїх діл. Не дайте себе зв'язати щоденними справами настільки, щоб вони завадили вам принести Богові найліпше служіння. Слідкуйте також за тим, щоб життєві зручності та звичайні життєві втіхи не прищепили вам надмірної любові до розслабленості. Розслабленість робить нас слабкими, а не сильними, як ті, які терплять труднощі.

Павло закликав людей триматися поодаль від пустих суперечок, оскільки вони породжують лише сварки, християнинові не гоже сваритися (1 Тимофія 2:24). Не сперечайтесь про християнське життя — живіть ним! Нехай ваше життя перевищить життя цього світу — живіть краще, ніж інші люди, — і невдовзі вони почнуть дослухатися до того, що ви маєте сказати. Найкращий аргумент на користь Христа — це переможне життя.

Перед Богом гідний

Чи здобули ви звання «ПБГ»? Таке звання — це висока честь. Працівник у Божій справі має робити все можливе, щоб здобути Боже схвалення.

Чи можете ви вдягнути відзнаку «ПБГ» — перед Богом гідний?

Бог дає нам надійну основу, на якій ми можемо збудувати своє життя, — основу, закладену самим Богом (2 Тимофія 2:19). «Стоїть міцна Божа основа», бо ця Склея — Христос. Усі, хто будує на ній, запечатані для Нього. На печатці стоїть напис: *«Господь знає тих, хто Його»*. Як чудово знати, що Він знає нас особисто. Цього неможливо сказати про жодну іншу релігію під небом. У християнстві ми — Божі діти, і Він знає кожного з нас. *«А вам і волосся все на голові пораховано»*. Він кличе нас на ім'я.

Перенось у боротьбі

(Прочитайте 2 Тимофія 3)

Сьогодні є лише один спосіб зміцнитися у боротьбі проти всіх пороків. Знаходимо його у віршах 14–17. Писання зробить нас мудрими на спасіння (2 Тимофія 3:15). Ісус зустрів спокусу Божим Словом, і ми не зможемо придумати нічого кращого.

Один місіонер серед монголо-татарських племен звернувся колись до двох вождів з проханням допомогти йому у перекладі Євангелії на мову їхнього краю. Їм довелося глибоко зануритися у дослідження матеріалу. Переклад було закінчено, книга лежала перед ними на столі, а вони обидва сиділи мовчки з серйозним виглядом. Урешті-решт місіонер запитав у них, у чому справа, а у відповідь, на свій подив та радість, він почув, що вони обидва готові прийняти Христа. «Ми вивчали китайські священні писання, але що більше ми заглиблювалися у текст, то незрозумілішим робився зміст. А з Євангелією було не так: що довше ми її читали, то простішою та зрозумілішою вона робилася, допоки нарешті нам не здалося, ніби сам Ісус звертається до нас». Так, Писання зробить нас мудрими на спасіння!

Каталог пороків двадцятого століття (2 Тимофія 3:1–9)

Самолюбні — люблять себе більше, ніж Бога.

Грошолюбні — роблять усе можливе, щоб заволодіти бажаним.

Зарозумілі та горді — пиха наповнює серце.

Богозневажники — вживають Боже ім'я намарно.

Батькам неслухняні — сьогодні немає жодної поваги.

Невдячні — не цінують зроблене для них.

Непобожні — байдужі до Бога.

Нелюбовні — матері, які забирають життя у власних дітей.

Зрадники — обіцянки для них нічого не значать.

Люблять розкоші — думають лише про пошук задоволень.

Мають вигляд благочестя, але сили його відреклися — єдиним джерелом сили є Євангелія.

Вам хоч раз доводилося чути, як хтось казав: «Я був п'яницею, ганьбою для моєї родини та огидою для світу, аж доки не почав займатися математикою та не вивчив таблицю множення. А тепер я пізнав щастя — мені хочеться весь час співати, серце моє наповнює мир»? Чи ви чули колись, щоб людина приписувала свій порятунок від п'янства та гріха таблиці множення або природознавству? Звісно, що ні. Але тих, хто каже: «Я був нещасний і розбитий; я не бачив сенсу життя, аж поки не почув, як Бог звертається до мене через Своє Слово, і тепер я знаю живого Спасителя» — таких ви побачите тисячі.

Боже Слово — це єдине, що збереже Церкву в цей жахливий час. Римська церква відсторонилася від себе Слово — і прийшли Темні віки. Протестанти повернули Слово до людей, але християни скрізь по цілому світу занедбують його. Сьогоднішнє незнання Слова жахає.

Перенось до смерті

(Прочитайте 2 Тимофія 4)

Витерпіти до кінця, а потім, озирнувшись після довгого й запеклого бою, сказати: «Я переміг» — ось що таке терпіти, як добрий вояк. Останні хвилини життя Павла були наповнені славою. Він забув про те, що леви на арені, полум'я багаття або страшний хрест можуть у будь-який момент обірвати його земне життя. Його добре змагання добігло кінця, свій довгий важкий забіг він здолав, і тепер спогади про шляхетно прожите життя приносили йому великий спокій.

Одного разу вершник-кур'єр привіз велике усне повідомлення в штаб армії на лінії фронту. Йому довелося добиратися під сильним перехресним вогнем, а з огляду на великі ризики текст послання потрібно було вивчити напам'ять. На те, щоб його виголосити, пішло понад півгодини, бо воно було довгим, як лекція. Коли він закінчив, службовець, який прийняв повідомлення, запитав: «Ви маєте ще щось сказати?» «Так точно! — відповідь прозвучала так тихо, немов сказане було зовсім неважливим. — Здається, мене зачепила куля». Кур'єра відразу забрали до госпіталю, але дорогою він помер. Настільки ж вірним своєму покликові був і Павло.

Спортсмен-ентузіаст з Тарса

Борець

«Я змагався добрим змагом». Тут ідеться не про воїна, а про борця і не про справжню битву, а про спортивне змагання на арені. Слово «добрий» у цьому контексті означає «гарний» або «показний». Павло, як зазвичай кажуть, був у «гарній спортивній формі».

Бігун

«Свій біг закінчив». Павло просувався вперед аж до самого кінця, і з його прикладу ми бачимо, яка наполегливість потрібна для справжнього християнського служіння.

Опикун

«Віру зберіг». Тут бачимо ще один приклад, який доводить вірність великого апостола.

Наполегливе — ретельне — вірне. Ось таким має бути життя Божого служителя. Саме у цьому сьогодні є потреба.

Вінок переможця

«Наостанку мені призначається вінок праведности». Павло чекав вищих почесностей, ніж ті, які здобуває переможець Олімпійських ігор. Переможець в іграх отримував лише вінок з лавра чи плюща, який невдовзі в'янув. Упродовж кількох коротких днів місто переможця святкувало здобутки, але невдовзі радісні вигуки стихали. Якщо християнина порівнювати зі спортсменом, то тому, хто змагається за Христа, можна позаздрити значно більше. Його перемога означала нові двері для служіння та єднання з Самим Господом.

Він закінчує свій лист урочистим прощальним закликом до Тимофія перед Богом і Христом, Який буде судити його і Який незабаром з'явиться, щоб скрізь поширити Євангелію: «Проповідуй Слово, допомагайся вчасно-невчасно», бо прийде час, коли здорової науки слухати не будуть.

Павлове прощальне слово

У 2 Тимофія 4:7–8 ми бачимо найвеличніші слова, сказані найвеличнішим зі смертних, що коли-небудь жили. Що можна знайти рівноцінне зі словами Павла, які він написав з в'язниці Тимофію, своєму правдивому сину у вірі? Уявімо собі старого героя хреста, покритого бойовими шрамами, який стоїть у темному підземеллі, закутий в кайдани, і дивиться вгору через єдиний отвір у стелі своєї камери, крізь який пробивається лише слабенький промінець світла. За порухом його вуст ми чуємо його слова: «Я змагався добрим змагом, свій біг закінчив, віру зберіг. Наостанку мені призначається вінок праведности, якого мені того дня дасть Господь, Суддя праведний; і не тільки мені, але й усім, хто прихид Його полюбив» (2 Тимофія 4:7–8).

Незабаром сокира ката відсіче цю шляхетну голову від тіла в шрамах, і його душа порине на лоно улюбленого Господа і Спасителя. З якою радістю його зустрінуть на небі! Жодного із переможців, які повертались до Риму, ніколи не зустрічали з таким тріумфом.

Ось він озирається на свою довгу й запеклу боротьбу. Його слова — це розповідь про боротьбу спортсмена. Павло любив такі метафори, взяті з грецьких ігор — ігор швидких, напружених, виснажливих та жорстоких.

Вінець перемоги чекав на Павла, але він чекає й на нас — він призначений «усім, хто прихид Його полюбив». Хоча й наші з вами досягнення значно менші за досягнення Павла, проте ми також можемо бути причасниками неба, до якого прагнув Павло. Хіба не прекрасно,

що апостол згадав у цих останніх словах про нас з вами, назвавши нас одними з тих, *«хто прихід Його полюбив»*? Ісус Христос знову прийде у цей світ. Він Сам це сказав, а тому це правда. Він попередив нас, щоб ми очікували на Його прихід. Чи чекаєте ви Його? Чи хотіли б ви бачити Його прихід? Чи застав би Він вас у радості від зустрічі з Ним, якби з'явився вам будь-якої миті? Чи виявляться ваші звичні думки та дії такими, які будуть Йому до вподоби? Чи зміг би Він вказати на якусь вашу справу та промовити: *«Гаразд, рабе добрий і вірний»*? Чи, можливо, вам доведеться ховати від сорому своє обличчя? Чи є ви тим, *«хто прихід Його полюбив»*?

Зрозуміло, що блиск вінця, який чекає на нас, мав би спонукати нас до більшого завзяття у служінні. Чи любимо ми Його прихід?

Якось кілька людей міркували про смерть, і одна літня жінка сказала: «Мені потрібен не той, хто мене поховає, а Той, Хто мене піднесе!»

Останні вірші цього послання дають побачити самотність цього великого борця і бігуна. Багато його співпрацівників залишали його під тиском гонінь. *«Але Господь став при мені та й мене підкріпив, щоб проповідь виконалась через мене, та щоб усі погани почули її»*. У цьому секрет Павлового успіху. Ось чому йому вдалося змагатися добрим змагом і закінчити свій біг. Схоже, що найвизначніша можливість для служіння була збережена на самий кінець. Він стояв перед судом Нерона лицем до лиця із «левом», як він його назвав (2 Тимофія 4:17). Він був сам, якщо говорити про те, хто з людей міг йому допомогти. У величезній базиліці зібрався натовп, і очі всіх були спрямовані на залишеного всіма старця на лаві підсудних. Чи здригнувся він? Чи було йому страшно? Ні! Він побачив у цьому суді знаменну можливість! Його не задовольняла можливість лише захищатися. Він висловлювався на свою оборону, але цим його слово не обмежалося. Він ясно виклав перед зібраним натовпом, — перед тими, хто прийшов з цікавості чи з ворожості, — Євангелію Христа, і всі погани почули її.

Коли в жовтні 1879 року Едісон винайшов лампу розжарювання і про це написали в газеті «Нью-Йорк Геральд», президент Технологічного інституту Стівенса (на той час це був один з провідних технічних навчальних закладів у Сполучених Штатах Америки) сказав: «Так званий „винахід“ містера Едісона — це провал, і, коли я думаю про те, як газета «Геральд» своєю абсурдною статтею зруйнувала його репутацію, мені стає його шкода». Як звали того президента? Я не знаю, а ви? Але ті «провали» яскраво освітлюють кімнату, в якій я пишу!

Поглянемо на Друге Послання Петра

*У Другому Посланні Петра зображено
Ісуса Христа — нашу силу*

Глава 22 з книги Генрієтти Мірс «Погляд на Новий Заповіт»⁵

Християнські чесноти

(Прочитайте 2 Петра 1:1–21)

Чи створюється у вас враження, що дні тепер похмурі та гріх помножився скрізь? Саме таке уявлення про світ склалося у молодих християн за часів Петра. Щоб уберегти їх від розпачу, спричиненого таким поглядом, Петро показує їм, як втекти *«від пожадливого світового тління»* (1 Петра 1:4). І шлях цей ось який: Бог дав нам *«усе, що потрібне для життя та поборжності»* (1 Петра 1:3).

Уявіть собі нещасну людину, яку засудили до страти через повішання. До неї приходить вісник та повідомляє: «Правитель вирішив розібратися з Вашою справою, і Вам велено передати тисячу доларів». Засуджений відповідає: «А яка мені користь з цих грошей? Мене завтра стратять». «Я маю передати Вам ще одне повідомлення. Після попереднього розгляду Вашої справи правитель передав вам дарчу грамоту на маєток вартістю в мільйон доларів». Нещасний засуджений у розпачі похитає головою та скаже: «А що мені з ним робити? Завтра мене повісять!» Але вісник не зупиняється: «Хвилину! Я повинен передати Вам ще одну пропозицію. Правитель на знак своєї прихильності передає Вам свою мантию, в якій відбувалася його інавгурація». Засуджений через сльози відповідає: «Ви, напевно, хочете познущатися з мене! Невже я маю зійти на шибеницю у мантиї самого правителя?» Вісник тоді ка-

⁵ Друкується з дозволу.

же: «Заждіть, маю для Вас ще одне повідомлення. Правитель дарував Вам помилування. Що Ви скажете на це?» Бідний засуджений подивиться на вісника та скаже, що не вірить. Але вісник дістає документ про помилування з підписом та офіційною печаткою правителя. Засуджений почне стрибати від радості, а по щоках у нього потечуть сльози вдячності. І тоді посланець каже: «Я ще не закінчив. Я приніс документ про помилування, а разом з ним гроші, дарчу грамоту та мантию. Прийміть усе». Нам даровано Богом усе в Христі, Його Сині. З усім, що молодий християнин отримав від Бога, його ніщо не зможе здолати.

Великий євангеліст Муді якось сказав, що люди часто зазнають невдачі тому, що намагаються займатися занадто великою справою, маючи занадто маленький капітал. Так само буває і з християнами. Проте Бог має достатньо і благодаті, і капіталу. Що б ви подумали про людину, яка, маючи мільйон доларів на рахунку в банку, щодня знімала лише по одному центу? Пам'ятайте, що Божі обітниці безмежно великі та дорогоцінні.

Чи можуть інші з того, як ви виглядаєте та поводитесь, зрозуміти, що ви християнин? Пам'ятайте, що тієї ночі біля багаття, коли одна тямуща дівчина згадала, що Петро був з Ісусом, Петро згадав добірні слівця галілейських рибалок, щоб у неї не залишилося й тіні сумніву, що вона помилилася. Люди зрозуміли, хто він, за його вимовою (Марка 14:66–71). Він видав себе словом. А згодом старші за його виглядом та розмовою впізнали в ньому Ісусового супутника. Світ розпізнає нас точнісінько так само. У самій людини є щось таке, що видає її за супутника Ісуса Христа. Щойно людина починає говорити про Христа, можна зрозуміти, що це за людина. Ні заїкання, ні збивання, ні мовні помилки не приховують того, що людина християнин.

Математичний розділ у Біблії

- × Множення — «благодать вам та мир нехай примножиться» (2 Петра 1:2)
- + Додавання — «докладіть до цього всю пильність» (2 Петра 1:5)
- Віднімання — «очищення з своїх давніх гріхів» (2 Петра 1:9)

Від віри вгору ведуть сім сходин, і останньою є любов. Цими сходами є християнські чесноти, які повинні бути в кожного християнина. Повільно та вдумливо ступаймо цими сходами та подивімося, як високо нам вдасться зійти. Докладіть пильність і додайте до віри чесноту, пізнання, стримання, терпеливість, благочестя, братерство, любов (2 Петра 1:5–7).

Що повнішою є міра цих чеснот, то більшою буде наше пізнання Ісуса Христа, Господа нашого. Знайте Христа, бо знати Його — це вічне життя, і немає ні в кому іншому спасіння (див. Дії 4:12). Нещодавно один чоловік зупинився, щоб розпитати дорогу до однієї вулиці, а інший дав йому потрібні вказівки. «Але це ж найкращий шлях, правда?» — запитав перший з деяким сумнівом. «А іншого й немає, — такою була швидка відповідь. — Якщо підете іншою дорогою, то потрапите туди, звідки вийшли». Тільки у Христі можливий поступ. Він — це шлях до неба і до життя.

Про цей уривок іноді кажуть, що це будівля на сім поверхів і з підвалом. Поверхи можете добудовувати, але неодмінно покладіть за основу віру. Якщо ви спробуєте будувати без належної основи, то будівля буде нестійкою, заважкою у верхній частині. І тому, безсумнівно, віра — це основоположна чеснота. Але основа майже ні на що не потрібна, якщо на ній не зводиться будівля. У дні Великої депресії часто можна було побачити покинуті фундаменти великих будівель, зарослі бур'яном. Їх кинули люди, які почали робити добру справу, але з якихось причин припинили, не закінчивши. Фундамент був належним та надійним, але протягом багатьох років він залишався абсолютно непотрібним, бо на ньому нічого не будувалося.

Петро, як і Павло, застерігає християн від зупинки. Не треба залишатися немовлятами у Христі, яких хитає кожною новою наукою, а потрібно зміцнюватися в Господі.

«А хто цього не має, той сліпий, короткозорий» (1 Петра 1:9). Без цих чеснот ми будемо короткозорими християнами, непридатними для служби в Божому війську. Ви маєте точно знати, яким є ваше становище у Христі. Ніколи не сумнівайтеся у тому, що ви покликані в Ньому. Не шкодуйте сил на те, щоб прибрати всякі сумніви щодо Божого покликання та вибору. Не шкодуйте сил на молитву, на дослідження та спілкування з християнами.

Християнин повинен прагнути жити повним життям. Петро хоче, щоб ви мали безперешкодний вхід до гавані спокою, до вічного Царства Христа (2 Петра 1:11). Заходьте до неї на всіх вітрилах, з дорогоцінними пасажирами та вантажем добрих справ, щоб ваша нагорода могла бути великою для Божої слави.

Петро, як і Павло, усвідомлював, що наближається час його смерті. Він знайшов прекрасні слова, щоб описати свою смерть: *«Я незабаром повинен покинути оселю свою»* (2 Петра 1:14). В іншому перекладі тут стоїть «скласти свій намет». Оскільки він знав, що скоро піде, він хотів нагадати своїм читачам про те, що сам він знав дуже добре. У нього в пам'яті спливла велика картина Переображення. Там він став свідком Христової слави. Усі сумніви щодо того, чи є Він справжнім або чи має Він прийти вдруге в силі, назавжди покинули його думки. Сам Бог засвідчив про славу і честь Христа, і Голос промовив: *«Це Син Мій Улюблений, що Його Я вподобав»*. Він чув Голос згори. Це свідчення Самого Бога. Тепер Петро знав. Він був упевнений. Він хотів, щоб вони знали, що слова про силу і прихід Господа Ісуса Христа — це не казки, бо він був очевидцем Його величчя. Він каже: *«Я був там. Те, що я кажу, — правда»*.

Учителі без Христа

(Прочитайте 2 Петра 2:1–22)

Чи є той час, у який ми живемо, важким, чи сильними є спокуси і могутніми протистояння? До цього потрібно бути готовим і над цим слід піднятися. Ми попереджені про те, що все буде саме так. Світ завжди противився правді та тим, хто її виголошував. Але Бог зведе це все нанівець. Разом із тим «вміє Господь рятувати побожних від спокуси» (2 Петра 2:9). Будьмо ж сильними та непохитними.

У цьому страшному та похмурому розділі Петро говорить про появу лжевчителів, їхній вплив та приреченість на засудження. Ми не повинні дивуватися їхній появі, бо Христос попереджав нас про це в Матвія 7:15, 24:11, 24, і ми чули слова Павла про них, з якими він звертався до Тимофія (1 Тимофія 4:1–3, 2 Тимофія 3:1–9).

Перелік їхніх діл, який подає Петро, — це справжній чорний список. Від початку до кінця він не шукає, як би пом'якшити слова. Картина вимальовується дійсно похмура. Прочитайте! Не дивно, що Петро попереджав Церкву про лжепророків!

1. Хибна пропаганда

«А між людом були й неправдиві пророки, як і будуть між вас учителі неправдиві, що впровадять згубні ересі, відречуться від Владики, що викупив їх, і стягнуть на себе самі скору погибель. І багато-хто підуть за пожадливістю їхньою, а через них дорога правдива зневажиться. І в зажерливості вони будуть ловити вас словами облесними. Суд на них віддавна не бариться, а їхня загибель не дрімає!» (2 Петра 2:1–3).

Сьогоднішні лжевчителі роблять те ж саме, про що сказано тут. По-перше, вони потай впроваджують «згубні ересі». Вони це роблять непомітно. Самі вони не вірять у божественність Христа — у те, що Ісус, народжений від діви, був самим Богом. Але якби вони заявили про це явно, люди не наважилися б іти за ними. Петро описує ті «згубні ересі», які вони приносять — вони «відречуться від Владики, що викупив їх». Тут не сказано, що вони відречуться Владики, який їх навчив. Практично у кожній хибній релігії Христос визнається як великий Учитель, але не приймається як Спаситель, як Той, Хто викупив нас Своєю дорогоцінною кров'ю. Вони заперечують очищення кров'ю.

2. Аналіз крові

Реакція на кров — це ознака, за якою потрібно перевіряти та відкидати лжевчителів. Запитайте в учителів, які сьогодні всім відомі, про те, що дає їм повноваження навчати. Якщо вчитель не ставить хрест центром свого вчення, стережіться! Від такого слід відвертатися. Наше викуплення — в крові. Ісус купив нас Своєю кров'ю.

3. Аналіз на популярність

Такі вчителі прагнуть популярності. *«І багато-хто підуть за пожадливістю їхньою»* (2 Петра 2:2). Не дивуйтеся тому, що представники Християнської Науки, Теософії, унітарії та багато інших збирають навколо себе чимало послідовників. Петро попереджав, що так і буде. Люди не хочуть чути про те, що їм потрібен Спаситель. Такі слова змушують їх визнати, що вони грішники. Вони хочуть лише вчення, а не відкуплення. *«Через них дорога правдива зневажиться»* (2 Петра 2:2). Усі ці лжевчення заявляють про «правду», але вони забувають, що Христос сказав: *«Я дорога, і правда, і життя. До Отця не приходить ніхто, якщо не через Мене»* (Івана 14:6). Він не просто частина правди — Він Сам є ПРАВДОЮ. Він не просто вказує шлях — Він Сам є ШЛЯХОМ. Він не прийшов, щоб показати нам, як жити. Він є ЖИТТЯМ. Істину спотворити дуже легко!

4. Аналіз слів

«І в зажерливості вони будуть ловити вас словами облесними» (2 Петра 2:3). У багатьох лжерелігіях словам надається дуже мала вага, а чимало слів у них взагалі набувають нового сенсу. Вам можуть казати, що вони вірять у все, але коли їх запитати, що саме вони мають на увазі, коли говорять те чи інше, то виявиться, що ці вірування далекі від того, що говорить Писання. «Форма» слів зберігається, а сенсу в них немає. Вони, немов писанка, з якої через маленькі отвори з обох кінців видувається вміст яйця. Форма збереглася, а справжнього вмісту вже нема. Христос попереджав, що Йому навіть казатимуть: «Господи, Господи», — але Він таким скаже: «Я ніколи не знав вас...» Слова не означають нічого, якщо їхнє значення людина не підтримує серцем.

5. Покарання!

Бог може зробити з такими людьми тільки одне — знищити їх. Джон Генрі Джоветт колись зазначив: «Блиск світла, з яким жартують, перетворюється на блискавку». Петро з усією ясністю виголошує, яким буде кінець лжевчителів, які прикриваються Церквою (2 Петра 2:3–9). Вони безсумнівно будуть покарані Бог не пощадив навіть ангелів, які згрішили! Він зіслав потоп на безбожний світ у дні Ноя. Від Содому і Гоморри залишився лише попіл. Усі ці події були попередженням для безбожників, які житимуть в подальших поколіннях, щоб вони знали, що Бог приготував для них. В одному ми можемо бути впевнені — яким би суворим не було покарання для лжевчителів, Бог обіцяє визволити Своїх людей. *«Вміє Господь рятувати побожних»*. Покарання нечестивих залиште Богові.

Прихід Христа

(Прочитайте 2 Петра 3:1–18)

Ажевчення про Христа, в якому заперечується Його Божественність і сила, виявляється у хибному мисленні. Найперше у ньому виникає питання про прихід Христа. Щоб допомогти Церкві в цьому питанні, Петро нагадує про те, що говорив Ісус. Люди неправильно зрозуміли Його слова, і їм здавалося, що Його другий прихід може відбутися ще за життя їхнього покоління. Петро каже їм, що для Бога час — ніщо: *«в Господа один день немов тисяча років»*. Він виконає обіцяне, як виконував усі Свої обіцянки, але у Свій час.

«Не бариться Господь із обітницею... бо не хоче, щоб хто загинув, але щоб усі навернулися до каяття» (2 Петра 3:9). Останні дні будуть сумними, бо насмішники знущатимуться й казатимуть: *«Ха-ха, де обіцянка Христового приходу? Ми так бачимо, що все й надалі залишається таким, яким було від початку. Природа працює відповідно до чітко встановлених правил. Немає жодних ознак будь-яких радикальних змін, обітниця Його приходу виявилася пустою»*. Ці насмішники були злими людьми, але прикра правда сьогодення полягає в тому, що з обітниці Його приходу сміються добрі люди. Їм за жарти стає велика надія Церкви. Якими нелогічними були їхні міркування про те, що Христос не прийде! Подивіться лише, ось вони! Оскільки Він ще досі не прийшов, отже, Він і не прийде. Раз нічого особливого не сталося, значить, нічого особливого й не станеться. Якщо наш Господь ще досі не прийшов, то хіба нам слід відкинути надію? Звісно ж, ні! Навпаки, нам потрібно радіти з того, що Його прихід наближається з кожним днем.

Петро нагадує цим скептикам про те, що колись могутній потоп затопив світ, а Христос порівнював Свій прихід саме з потопом у Матвія 24:37–38. Безсумнівно, Петро чув, як Христос про це говорив. Але наступного разу Бог знищить землю вогнем. Чи буде це буквальный вогонь? А чи буквальный був потоп? У надрах Землі сховано достатньо нафти, газу та вогню, щоб спалити її дотла. Ця стихія виривається назовні у вулканах. Учені стверджують, що товщина земної кори становить лише п'ятдесят кілометрів, а під нею розплавлені маси. Одним лише словом Бог може зробити так, що Земля охопиться самим справжнім вогнем. Наша Земля може також зіткнутися з якимось небесним тілом.

Ми знаємо, що, коли настане призначений Богом час, Земля розплавиться у пекучому вогні. Земля згорить, а небо зникне у великому вибуху. А тоді буде поява *«нового неба й нової землі»* (2 Петра 3:13). Сьогодні ми живемо в епоху атомної та водневої бомб. Їхній опис майже проступає в цих віршах, написаних близько двох тисяч років тому.

Як усе це має вплинути на наше життя? Петро відповідає на це запитання у вірші 14. Ми будемо сумлінними у своєму служінні, завжди будемо прагнути до миру і намагатимемося залишатися без плям та вад у своєму характері. Нехай те, що Він затримується, не стає підставою для байдужості, бо Господь таки прийде, і прийде раптово. Виявляйте терпіння, поки Він затримується, і знайте, що Він чекає, бо Він довготерпеливий і готовий дати останньому чоловікові, жінці та дитині шанс прийняти Його.

Як же ми повинні жити, чекаючи Його приходу? Наше святе життя може цей прихід пришвидшити. А привести нас до цього повинна віра в повернення нашого Господа. Крім того, пришвидшити його можуть і святі розмови. Слідкуйте за своєю мовою. Не забувайте з нетерпінням дивитися вперед, а також пильнуйте, щоб знайтися для Нього (2 Петра 3:14). Чи очікуєте ви Його приходу? Як ця надія впливає на те, як ви живете та як спілкуєтеся?

Останнє попередження Петра — це слово *«Стережіться!»* Він нас застерігає. *«Стережіться, щоб не були ви зведені блудом безбожних і не відпали від свого вґрунтування»*.

А щоб не звестися та не впасти, потрібне зростання, потрібен поступ. *«Щоб зростали в благодаті й пізнанні Господа нашого й Спасителя Ісуса Христа»*. Чи зростаєте ви у цьому пізнанні? Християнське знання — це ефективна зброя проти єресі. Християнство без чіткого віросповідання не зможе протистояти нападкам критиків. Зростаючи, християнин стає свідомим свого гріха. Якщо в кімнату, де зібрана всяка бридота, проникне один промінь світла, ми щось таки побачимо, але чим більше буде світла, тим більше жахів нам стане видно. І що більше ми дозволяємо Христу входити до нашого серця, то виразніше будемо бачити свою гріховність. А далі, розібравшись з гріхом у своєму житті, ми зможемо почати щось робити для подальшого поступу. Багато моліться. Будьте залежними від Святого Духа. Сідайте біля ніг Ісуса, пізнавайте Його через Його святе Слово і беззастережно віддавайтеся Йому.

